Özgürlük seli

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 12 ARALIK 1978

300 KURUŞ

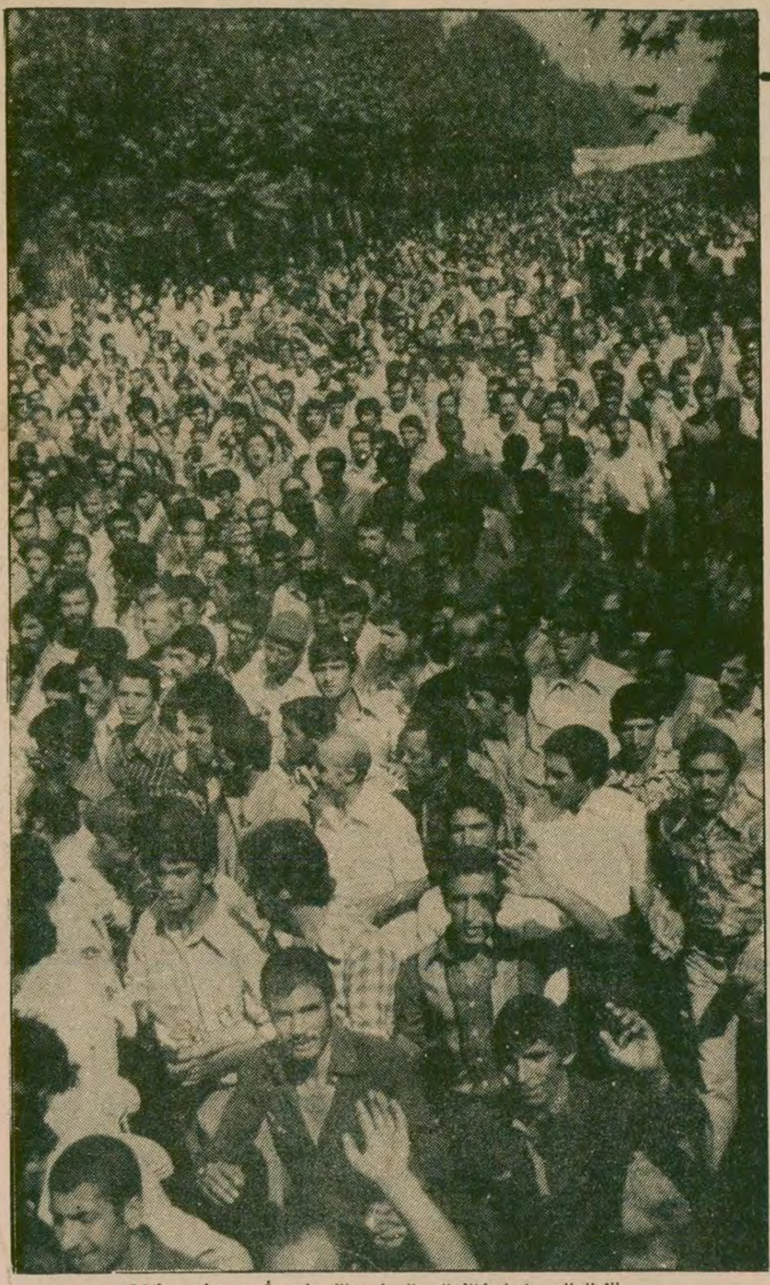
ÇİN'de yeni uzun yürüyüş

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

Çin Halk Kurtuluş Ordusu 196. Tümeninde

8. SAYFADA

Milyonlarca İranlı dün de özgürlük için yürüdü.

İran sokaklarında özgürlük sesleri çınlıyor

İKİNCİ DEV GÖSTERİ DÜN YAPILDI

- Muhalefetin 17 maddelik bildirisi coşkunlukla karşılandı
- Şah, sarayı terkedip Basra Körfezindeki villasına çekildi
- Dünya basını, gösterileri "Muhteşem olaylar" olarak niteliyor
- Personeli gösterilere katıldığı için Tahran Havaalanı iki gündür kapalı

TAHRAN

Acısını kuvvete dönüştüren İran halkı Pazar günü başlattığı geniş kitle gösterilerini dün de sürdürdü.

Muhalefet temsilcilerinin çağrısı üzerine sokaklara dökülen Tahran, Tebriz, Zencan, Kum, Meşhed halkı ülkenin diğer kentlerindeki yüzbinlerce insanla aynı amaç uğruna protesto hareketlerini yeniden başlattı.

Dün şafakla başlayan toplanmalar, Tahran kentinin güney bölgelerinde yoğunlaştı. Kortej, sokakları dolaşarak halkın da akın akın yürüyüşe katılmasıyla, her evin önünden geçerken kalabalıklaştı. Evvelki günkü gösteride kullanılan bayrak ve pankartları evlerinde titizlikle muhafaza eden halk, dün bunları yeniden açarak, marşlar ve sloganlar eşliğinde sokakları doldurdu.

Pazartesi günkü yürüyüşü saat başı Tahran'dan aktaran Batı radyoları, gösterinin bir öncekinden çok daha büyük olduğunu belirttiler.

Siyasi taleplerin daha fazla gündeme getirildiği yürüyüş boyunca, halk "Şah'a ölüm" sloganını sık sık haykırdı.

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

"TÜRKİYE'DE ANARŞİ" konulu açık oturumun tam metnini yayınlamaya devam ediyoruz

CÜNEYT ARCAYÜREK: *"Türkiye üzerinde yalnız Amerika değil, Sovyetler de oyun oynamaktadır"*

2. SAYFADA

Sahte solcular SBF'de bildiri dağıtan DGB'li öğrencilere saldırdı

- *SBF-DER yöneticileri: DGB'nin can güvenliğini ve öğrenim özgürlüğünü savunan bildirisini engellemek istediler*
- *Merkez DGB saldırıyı protesto etti*

ANKARA (ÖZEL)

Siyasal Bilgiler Fakültesinde komandoları okula almayarak provokasyona açık ve polis saldırısına zemin hazırlayan sahte solcuların tutumlarına karşı çıkan DGB'li öğrencilere saldırıldı. Saldırganlar Emin Yıldırım, Erdoğan, Reşat, Hasan Özgür ve Yılmaz adlı öğrencileri çeşitli yerlerinden yaraladılar.

Sahte solcuların saldırısı okul yöneticileri ve öğretim üyeleri tarafından tepkiyle karşılandı.

DGB'li öğrenciler SBF'de öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği isteyen bir bildiriyi dağıtmak istediler. Ancak DGB'li öğrencilerin bu talebi SBF-DER yöneticileri tarafından "bize çatıyorsunuz, dağıtamazsınız" denilerek engellenmek istendi. DGB'li öğrenciler bu tutumun anti-demokratik olduğunu fikirlerin zorbalıkla önlenemeyeceğini belirterek bildiriyi dağıtacaklarını söylediler.

Saat 11.00 sıralarında birinci ve

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

Sovyetler'e yapılacak ihracat yüzünden

ET FİYATLARI BİRKAÇ KAT YÜKSELECEK

İTO Meclis üyesi Çetinkol, üretimi artırmak yerine yersiz ihracata girişmenin hayvan neslini tüketeceğini belirtiyor.

- *Döviz için genç hayvanların ihraç edilmesi, besiciliğe ağır darbe indirecek*

İZMİR (ÖZEL)

Sovyetler Birliği ile imzalanan son ticari anlaşma ile ihraç mallarımızın arasına canlı hayvanın da eklenmesi, tepkiyle karşılandı.

Türkiye'nin kişi başına düşen et tüketimi açısından çok düşük bir seviyede bulunması yüzünden, et ihracatının ülkemiz için düşünülebilecek en son çare olduğu bildiriliyor. Hayvan ihracatının ise Türkiye'yi tohumunu satan çiftçi durumuna getireceği belirtiliyor.

İzmir Ticaret Odası ve Ticaret Borsası Meclislerinde 14 yıldır canlı hayvan tüccarlarını temsil eden Meclis üyesi Nevzat Çetinkol, bu konuda gazetemize verdiği demeçte şunları söyledi:

"Kişi başına en fazla et tüketen ülkeler, kalkınmış ülkelerdir. Kalkınma hamlesi ici-

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Yüksek Askeri Şura toplandı

ANKARA(ÖZEL)

Yüksek Askeri Şura olağanüstü olarak Başbakan Ecevit'in başkanlığında toplandı. Toplantıda Sovyet sınırındaki asker sayısının azaltılması konusu da ele alındı.

Askerlik süresinin kısaltılması, silah altındaki asker sayısının azaltılması ve Askeri Mahkemeler kurulması da Yüksek Askeri Şura toplantısında görüşülen konular arasında yer aldı.

Çalışmalarına saat 10.40'da başlayan yüksek Askeri Şura üyeleri Başbakan Bülent Ecevit ve Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in konuşmalarından sonra 11.15'de Anıt Ka-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

BAŞBAKAN'IN 4. BATI SEFERİ BAŞLIYOR

ECEVİT, BRÜKSEL'DE NATO VE AET YETKİLİLERİYLE GÖRÜŞECEK

- Ecevit, İsveç, Norveç ve Finlandiya'yı da ziyaret edecek

Ecevit, daha önceki dış gezilerden birine çıkarken.

ANKARA (ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit'in üç İskandinav Ülkesini kapsayan kuzey turu yarın başlıyor. Esas konusunu para bulma ve mali imkan yaratmanın oluşturduğu bu tur sırasında Ecevit ayrıca Brüksel'e de uğrayacak. Burada Türkiye'nin çeşitli Avrupa başkentinde görev yapan Büyükelçilerle toplantılar yapacak. Bu toplantılarda hükümetin dış politikasının ele alınıp görüşüleceği bildirildi.

Ecevit Brüksel'de bulunduğu süre içinde AET ve NATO yetkilileri ile de görüşecek.

NATO Genel Sekreteri Luns'la yapacağı görüşmede özel olarak Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesine karşı Türkiye'nin tutumu üzerinde durulması bekleniyor. NATO Genel Sekreterinin Ecevit'ten, Türkiye'nin bu konuda direnmekten vazgeçmesini isteyeceği bildirildi. Ayrıca Luns'un,

(Devamı Sa. 7, Sü.7 'de)

Adana, İslahiye ve Göle'de 4 kişi öldürüldü

- Kartal'da Niyazi Ekinci adlı bir devrimcinin cesedi bulundu
- Eskişehir'de cesedi bulunan gencin, davadan döndüğü için işkence edilerek öldürüldüğü anlaşıldı
- MHP Altındağ Gençlik Kolları Başkanı evinde bir silahla birlikte yakalandı

HABER MERKEZİ

Adana'nın Karşıyaka semtinde dün bir otomobilden açılan ateş sonucu iki kişi öldü.

Bölge kapalı cezaevinde kardeşi Dursun Ali Arıkan'ı ziyarete giden İsrafil Arıkan ve arkadaşı Halil Erdoğan'a bir otomobilden ateş açıldı. Açılan ateş sonucu İsrafil Arıkan ve Halil Erdoğan olay yerinde öldü.

Yetkililer cinayeti işleyen kişilerin eşgallerinin belirlendiğini ve arama çalışmalarına başlandığını açıkladılar.

İSLAHİYE'DE

Kömürler Bucağında bir lokantaya bir otomobilden ateş edildi. Açılan ateş sonucu Muammer Oğuz ve Meh-

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

BAŞYAZI

39 yalan ve 1 gerçek

Doğu Perinçek

"Demir Döküm İşçileri Demir Gibi". 1969 yazında İşçi Köylü gazetesine yazdığım yazının başlığını böyle koymuştum. Aradan dokuz yıl geçti. Demir Döküm işçileri gene demir gibi. Dokuz yıl önce sarı sendika çemberini kırıp parçalayan Demir Döküm, bu sefer de İsmail Bilenlerin revizyonist zincirini kırdı attı. Demir Döküm Fabrikası işçilerinin ezici çoğunluğu, Brejnev'in beşinci kolunun yönettiği Maden-İş'e esaslı bir darbe indirdi. İşçi sillesi dedin mi böyle olmalı. Demir yürekli, demir bilekli bir sınıfa yaraşan şiddette ve güzellikte.

Ülkemizde bazıları, halkın devrimci umutlarını kırmak için, ne zamandır solun kırk fraksiyona bölünmüş olduğunu söyler dururlar. Demir Döküm işçilerinin mücadelesi "fraksiyonlar üstü" kalmayı bir matah sananlar ve böyle gösterenler için son derece öğreticidir.

Onların deyişiyle kırk fraksiyon varmış. İşte bu "kırk fraksiyonun" otuz dokuzu bir safa di-

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Milli Eğitim Müdürlüğü önünde "Gerici eğitimi protesto" gösterisi yapanlara polis saldırdı ve topluluğu dağıttı.

Hükümet, Küba'yla ilişkilerini geliştirirken

SAHTE TKP'NİN BAŞI İ.BİLEN, KÜBA'YI ZİYARET ETMİŞ

HABER MERKEZİ

Türkiye Hükümeti Küba ile ilişkilerini geliştirirken sahte TKP Birinci Sekreteri İ.Bilen Başkanlığındaki bir heyetin 20-30 Kasım tarihlerinde Küba'yı ziyaret ettiği bildirildi. Türkiye Komünist Partisi'nin Sesi adı altında yayın yapan radyonun haberine göre, Küba Partisi ile TKP arasında bir de ortak bildiri yayınlandı.

TKP'nin Sesi Radyosu, iki parti arasındaki görüşmenin, çeşitli güçlerin Küba'ya ve sahte TKP'ye karşı giriştiği bir saldırı sırasında yapılmış olmasının önem taşıdığından söz etti.

İ.Bilen'in Küba'da Castro'yla görüştüğü ve şöyle konuştuğu belirtildi: "Küba'ya yönelen her saldırıya karşı, biz Türkiye'de ABD'ye karşı daha ardıcıl savaşacağız."

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

CHP Grubu bugün toplanıyor

ANKARA (ÖZEL)

CHP Ortak Grubu bugün toplanarak yasalarda yapılacak değişikliklerin bir kısmı üzerindeki tartışmalara başlıyor. Ancak tasarıları incelemekle görevli özel komisyonda, Dernekler Yasası, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası üzerindeki çalışmalar daha başlamadığından bu tasarılar grupta ele alınmayacak.

Grupta bugün ele alınması beklenen tasarılardan birisi Ateşli Silahlar Yasasında belirtilen, silahları bulunduran ya da taşıyanlara verilecek cezaların arttırılmasını öngörüyor.

Diğer bir tasarı da

(Devamı Sa.7, Sü.8'da)

Kırmızı Bölge K.Maraş'ta

AÇIĞA ÇIKAN ETKO VE ELEBAŞILAR

5. Sayfada

PPR (Radikallerin Siyasi Partisi) eski milletvekili bayan Dilia Van Der Heem (ortada), ve Ken ML Merkez Komitesi Üyesi Ab Kools (Sağda), muhabirimizin sorularını cevaplarken.

HOLLANDA MUHABİRİMİZ NİYAZİ TERZİ PPRC (İLERİCİ RADİKAL PARTİ) ESKİ MİLLETVEKİLİ BAYAN DİLİA VAN DER HEEM İLE GÖRÜŞTÜ:

Türkiye halkına karşı suç işleyen MHP'lilere Hollanda Hükümeti iltica hakkı vermez

- MHP, en çok işçi çocuklarının öğrenim gördüğü okullarda faaliyet gösteriyor

5. SAYFAMIZDA

Türkiye NATO'dan F-104 uçakları istiyor

ANKARA (ANKA)

NATO Askeri Alt Komitesi bugün toplanıyor. 14 Aralık'a kadar sürecek olan toplantılarda, Türkiye ve Portekiz'e askeri yardım konusu ele alınacak.

Türkiye'nin bu toplantıda F—104 uçakları verilmesini isteyeceği bildiriliyor. Türkiye, ayrıca, NATO ülkelerinin "artık" malzeme vermek yerine, savunma sanayiinde işbirliğine gitmelerini istiyor.

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

Ankara Belediyesinde 7 bin işçi direnişe başladı

ANKARA (ANKA)

Ankara Belediyesinde çalışmakta olan 7 bin dolayındaki işçi, Genel-İş Sendikası ile Belediye arasında yapılan görüşmelerde bir sonuç alına-

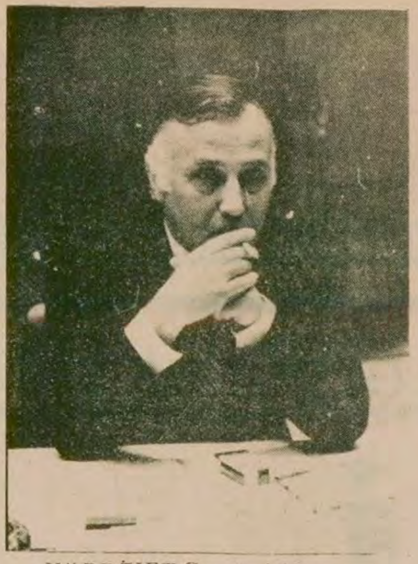
(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Aydınlık gazetesinin düzenlediği açık oturum

TÜRKİYE'DE ANARŞİ

2

Konuşmacılar:
Cüneyt ARCAYÜREK (Yazar-Hürriyet)
Hüsamettin ÇELEBİ (Senatör, Yazar-Günaydın)
Örsan ÖYMEN (Yazar-Milliyet)
Doğan YURDAKUL (Yazar-Aydınlık)
Yöneten:
Ferit İLSEVER (Aydınlık gazetesi sahibi)

HÜRRİYET Gazetesi Yazarı CÜNEYT ARCAYÜREK

GÜNAYDIN Gazetesi Yazarı HÜSAMETTİN ÇELEBİ

MİLLİYET Gazetesi Yazarı ÖRSAN ÖYMEN

AYDINLIK Gazetesi Yazarı DOĞAN YURDAKUL

Cüneyt Arcayürek'in görüşleri

"Türkiye üzerinde yalnız Amerika değil Sovyetler de oyun oynamaktadır"

Derneklere gelince, biz hemen bir yasa çıkarıyoruz...
Derneklerin tüzükleri incelenecekmiş devlet tarafından, bir aylık mehil verilecekmiş
Yürüyüşler sınırlandırıldı...
Yolda gidiyorsunuz, polis çevirdi "Hüviyetin yok, gel karakola"...
Bunlar, tutarlı, anarşiyle savaş yasaları falan değil...
Bunlar kişi özgürlüklerine değinen yasalar olarak ele alınıyor

Örsan Öymen Konuşmasının devamı

O kadar ilginç örnekler veriliyor ki; Cephe kurmaktan tutun da, olayların kasıtlı bir biçimde suni olarak terör aşamalarına getirilmesine, idarenin, polisin, yargı organlarının davranış biçimine ve güvenlik kuvvetlerine yardımcı yan örgütlerin oluşturulmasına kadar çeşitli konuları içeriyor. Bu tür belgeler, Amerikan kaynaklı belgeler, Türk ordusunun içine sokulan belgeler. Hatta bir konuda ders olarak gösterilen, bir konuda tek emel kendi memleketinin vatandaşlarına karşı savunmaya hazırlanmak. Bunun hazırlıklarını zaman zaman özellikle doğu bölgesinde çeşitli tatbikatlardaki fotoğraflarda da görüyoruz.

MHP VE HİTLER'İN NAZİ PARTİSİ

Bu reçete bize 1965 MHP VE HİTLER'İN NAZİ PARTİSİ yılında giriyor. Okyanus ötesinde, 1965 yılına dikkati çekmekte yarar var. Kabahatları ile Türkiye'de solun daha parçalanmadığı, bölünmediği bir dönem. Hatta palazlandığı bir dönem. Bölünmemiş TİP parlemantoya 14 milletvekili sokmuş durumda, İşçi sınıfında ayrı bir bilinçlenme var. Ve aynı sürede 1965 yılında sessiz sedasız bir ufak partide Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisinde yeni bir lider değişikliği var. Ordudan ayrılan bir albay bu partinin yönetimini ele geçiriyor. Ve daha sonra partinin adını MHP olarak değiştiriyor. Belki bir yakıştırma olacak ama, tıpkı 1918'lerde Bavyera'da küçük bir partinin içine gene ordudan ayrılma bir kişinin sessizce partiyi elegeçirmesi ve adını Nasyonal Sosyalist şeklinde değiştirmesi gibi.

AMERİKA'YA KAPTIRDIGIMIZ EL

Bu kimselerin şimdi Türk ordusu içine giren 1965 reçetelerinin bu kurumlarının, savaş doktrinlerinin kaynağına doğru geriye gidelim.

Takvimimizi tekrar geriye doğru çevirelim. Amerikan kuramcılarının bu reçeteleri hangi teşhisten kaynaklanıyor ve hangi hekimler azgelişmiş ülkelere, Türkiye gibi gelişme halindeki ülkelere sundukları bu reçetelerle, ilaçlarla hangi hastalığın önüne geçmek istiyorlar. Neden geçmek istiyorlar? Niçin geçmek istiyorlar? Nasıl geçmek istiyorlar? Buna bakalım.

Otuz yıllık bir perspektif içinde Amerikan emperyalizminin Türkiye ve Türkiye gibi gelişme halindeki ülkelere, demokratikleşme çabası içindeki ülkelere, bakış açısına bu noktada değinmek istiyorum. Burada tamamen kaba hatları ile demeçler aktararak sizlere iletmek istiyorum.

Bu bakış açısı askeri ve ekonomik yardımlarla elimizi Amerika'nın eline verdiğimiz 1947'lerde 48'lerde başlıyor. Hatırlayacaksınız ilk yardım sandıklarının üstünde sıkışan el sembolleri vardır. Tepesinde Amerika'nın yıldızı, öbür tarfta da yardımı alan ülkenin eli. Eller sıkışıyor ve genellikle bizim gibi az gelişmiş ülkelerin karşıya kaptırdıkları eller sıkı sıkıya kalıyor. Elle birlikte kol da kaptırılmış oluyor.

AMERİKA'NIN GÜVENLİĞİ

1947'lerden bu yana geçen 30 küsür yıllık perspektif içinde acaba bu Amerika'nın Türkiye'ye ve Türkiye gibi ülkelere bakış açısında bir değişiklik var mı? Yoksa bugün batının İMF'li ortak pazarlı, NATO'lu, Dünya Bankalı ve OECD duvarları arasındaki çıkmazımız bu. Çıkmazımızın kaderi daha o yıllarda yeni el ele tutuştuğumuz yıllarda mı girmiştir? Truman doktrini döneminde. Truman 1949 da şöyle diyor:

"Yabancı ülkelere yapılacak yardımlar onların iktisadi ve siyasi yönelimlerini sağlamakla beraber, aslında Amerika'nın güvenliği uğruna yapılmış yardımlardır."

Bu Truman doktrininden bir atlama yapıyoruz, 1956 yılına geçiyoruz. Ve kuram daha belirgin bir şekilde ortaya çıkıyor. Amerikan dış politikasının o dönemdeki isimlerinden Rockefeller'in 1956 Ocağında Başkan Eisenhower'e sunduğu bir rapor var. Bu raporda aynen şunları söylüyor:

"Bizimle dost olan ve bize uzun süreli sağlam askeri paktlarla bağlanmış olan Türkiye gibi anti-komünist hükümetlerin iktidarda bulunduğu ülkelere yapılacak yardımlar ve açılacak krediler öncelikle askeri nitelikte olmalıdır."

OLTAYA YAKALANAN BALIK

Oltaya yakalanmış balığın yeme ihtiyacı yoktur. Yani oltaya zaten 1947'lerde 48'lerde takılmışız. Amerikan ağlarına kaptırmışız. Ve artık yeme ihtiyacımız yoktur.

Diyor ki Rockefeller Eisenhower'e sunduğu raporda: "Bu noktada dışişleri ile aynı fikirdeyim. Genişletilmiş ekonomik yardım örneğin Türkiye'de bazı durumlarda tersi sonuçlar verebilir. Yani bağımsızlık eğilimini artırır, mevcut askeri planları zayıflatabilir. Türkiye gibi, bu tip ülkelere doğrudan doğruya ekonomik yardım da yapılabilir. Ama bu ancak bize uygun ve bize bağlı hükümetleri ayakta tutabilecek, bize düşman muhalifleri zararsız bırakacak biçim ve miktarda olmalıdır. Bunlarla bağlantılı olarak özel sermaye yatırımlarını da ayarlamak gerekir. Hükümet özel sermaye yatırımlarını cesaretlendirmeli ve onlardan akıllıca yararlanmasını bilmelidir. Bu yatırımlarla birçok siyasi amaca ulaşılabilir. Bu tip özel sermaye yatırımları zamanla bütün gayri meşru mahalefeti ve politikamıza direnişi ortadan kaldırabilmeli, Ameriken politikasına karşı direnişi ortadan kaldırabilmeli, ya da nötralize edebilmelidir. Ayrıca bizi desteklemekte kararsız ve sallantılı olan özel girişim ve çıkar çevrelerini etkilemelidir. Aynı zamanda ABD' ile işbirliğine hazır yerli iş adamlarına yardımı artırılmalı ve böylece bu işadamlarının ilgili ülkenin ekonomisinde kilit noktaları ele geçirmeleri, buna dayanarak politik etkinliklerinin artırılması sağlanmalı."

1965 yılındaki Amerikan dış politikasında, görüyorsunuz ki, 1948'lerden bu yana değişiklik yok, bizim gibi ülkelere bakış açılarında.

AMERİKAN İDEOLOJİSİNE GÖRE YETİŞTİRİLEN ASKERLER

Biraz daha ileriye gidelim 1956 yılından 1967'ye geçelim. 1967 yılında ABD Savunma Bakanı Mc Namara, Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonunda şunları söylüyor.

"Askeri yardımlarımızın asıl amacı azgelişmiş ülke askerlerini Amerikan ideolojisine göre yetiştirmektir. Onlardan gelecekte gerektiği zaman o ülkenin yönetiminde yararlanmaktır.'

İşte amaç, azgelişmiş ülke askerlerini Amerikan ideolojişine göre yetiştirmektir. Aynı yıllarda bu savaş doktrinleri ve ayaklanmalara karşı özel yöntemlerle ilgili özel yayınlar Türkiye'ye girmiş oluyor. CİA kaynaklı reçeteler. Niçin? Gelecekte o ülkelerin yönetiminde askerlerden yararlanmak için. Amerikan ideolojisine göre yetiştirilmiş askerlerden yararlanmak için. Türkiye'de biliyorsunuz gerektiği zaman gelip geçmiştir.

Gördüğünüz gibi Truman'dan başlayıp, Rockafeller'den Mc Namara'ya kadar geçen 30 yıllık bir süre içinde, ABD'nin, Türkiye ve Türkiye gibi gelişme halindeki ve demokratikleşme çabasındaki ülkelere bakış açısında hiçbir değişiklik yok. 1976'da da yok. Bugün de bence yok. Neden yok? İşte bugün başımızı çarpmakta olduğumuz duvarlar belli. İMF duvarları, Dünya Bankası duvarları ve NATO'nun mermer duvarları. Örnekler çok. Güncel, ortada.

SAGLANAMAYAN KREDİLER

Örneğin İMF ile bir yıl önce Stand-by anlaşmasını imzalayan Türkiye bir yıldır İMF'in temsilcilerini kollamakta, ve IMF heyeti hala Ankara'da. Dünyada tek ülke Stand-by anlaşmasını yaptıktan sonra, sorunu çözülmeyen, IMF'yle lişkileri kesilmeyen ve kredi muslukları açılmayan tek ülke şu anda Türkiye.

Dünya Bankasını ele alalım. Az önce, Amerikan dış politikası ile Amerikan askeri yardımları ile ilgili örneklerini verdiğim Mc Namara'nın uzun süre patronluğunda bulunan dünya bankası, 1979 yılında 9 milyar dolarlık bir krediyi kullanıyor. Ve bu krediyi kullanış biçimi araştırıldığı, incelendiği taktirde, daha çok sağ diktatörlüklerle faşist yönetimlerle yönetilen ülkelere kayıyor.

Örneğin Marcos'un Filipinler'i önümüzdeki yılda Dünya Bankasından 315 milyon dolar taze kredi alacak.

Aynı oranda kredi alan öteki ülkelere baktığınız zaman Güney Amerika'nın gene faşist yöneticileriyle yönetilen ülkelerini görüyoruz. Arjantin, Brezilya, daha sonra Nikaragua, daha ötelerde Güney Kore, Endonezya, Tayland. Dünya Bankasının kaynaklarından aslan payını alan ülkeler yönetimleri sağ diktatörlükler olan ülkeler. Türkiye ise, biliyorsunuz 150 milyonluk kredi için Dünya Bankası ile aşağı yukarı bir yıldır pazarlık sürdürmekte ve hangi koşullar altında bu krediler gıdım gıdım verildiği de ordata.

ANARŞİ EMPERYALİZMİN "EMNİYET SUBAPI

Bütün bu kuruluşlar, otuz yıldır doğrudan doğruya ABD'nin yardım elleri, bugün uluslararası netelikli hava, gene Vaşington'un denetimindeki kuruluşlar, bugünkü Türkiye'nin karşısına, demokratikleşme özlemi içindeki Türkiye'nin karşısına bir duvar olarak çıkıyor.

Ve benim kanımca bütün bu kurgu içinde olan olayları değerlendirirken, anarşinin demokratikleşme çabası içindeki ülkelere karşı, bu deniz aşırı emperyalist güçler ülkelerce bir "emniyet sübabı" olarak kullanıldığını görüyorum. Daha doğrusu onlar o şekilde görüyor.

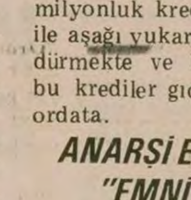
Türkiye'yi bir tencere olarak kabul ederseniz, tenceresine taa otuz yıl öncesinden takılmış bir "emniyet sübap"ı. Bu tencerede ne zaman bağımsızlıktan yana anti-faşist, özgürlükçü güçler fokurdamaya başlasa, tencerenin içindeki aşın üst düzeyine basınç yapmaya başlasa, derhal bu "emniyet sübap"ı, bir takım dış güçler tarafından işletilmekte ve Türkiye'nin özgürlükçü, demokratik, daha bağımsız güçleri bu "emniyet sübap"ı ile baskı altına alınmakta.

Şimdi bir film kurgusu oluşturduk. Tabi bu kurgu içinde bir eksiklik var diyeceksiniz. Reklamlarda olduğu gibi. Sol'dan hiç söz etmedim. Tabi bu film kurgusu içinde sadece, yönetmen ve baş oyuncularını içeren bir eleştiriydi bu. Yardımcı oyuncuları da var. Soldan da söz edilebilir. Ama sözü diğer arkadaşlara vermeyi uygun görüyorum. Fırsat kalırsa o konuya da tekrar değineceğim.

FERİT İLSEVER: *Sayın Örsan Öymen'e teşekkür ederiz. (Alkışlar)*

Sayın Cüneyt Arcayürek sizin Türkiye'deki anarşi konusundaki görüşlerinizi rica edebilir miyim?

Cüneyt Arcayürek

Ben Türkiye'de anarşi deyince, daha geniş açıdan olaylara bakmak gerekliliğine inanıyorum. Çünkü Türkiye'de sade sağda ve solda tetiğe uzanan parmaklar yoktur. Türkiye'de müesseseler içinde, hele Türkiye'yi yoneten muesseseler içinde alabildiğine ve genişlemesine büyük bir anarşi vardır.

Aslında Türkiye, bulunduğu bölge itibarıyla sade Birleşik Amerika Devletlerinin yararları açısından gözünden çıkarmadığı bir devlet değildir. Türkiye bulunduğu mevki ve emelleri itibarıyla, Sovyetler Birliği'nin de üzerinde oyun oynadığı bir ülkedir. (alkışlar)

AMERİKA'YA VE RUSYA'YA KARŞI ÇIKMAK ÇİNCİLİK Mİ?

Bu alkışlara çok teşekkür ederim. Yalnız bu arada kısa ve özlü birşey söylemek istiyorum. Türkiye'de nedense insanların kendi düşüncelerini açıkça söylemesini hazmedemeyenler, bazı belirtiler ve izlenimlerle o adamlara başka türlü atıflarda bulunmak isterler. Türkiye'de bir insan çıkar da Birleşik Amerika Devletlerinin yanı sıra, Sovyetler Birliğine çatarsa o Çinci olur. Eğer sadece Amerika'ya çatarsa, Sovyetik olur. Sadece Sovyetlere çatarsa Amerikancı olur. Ama Türkiye'de hiç kimse çıkıp da "Acaba bu adam gerçekten böyle düşünüyor," ve "Olayları böyle görüyor" diye meseleyi ortaya koyamaz. Ben bunu söylemeyi çok uygun görüyorum. Çünkü yaşadığımız muhitlerde, kulislerde daima insanlara bir yazısından veya yapmış olduğu bir espriden bile, bu noktalara varan kafa yapıları vardır.

ÖZGÜRLÜKLER KORKU İÇİNDE

Türkiye'de, bugün anarşi, solda sağda tetiktir. Buna evet. Fakat Türkiye'de bunun daha ötesine giden bir bunalım vardır. Türkiye'de benim kanaatim özgürlükler korku içindedir. Bizim gazetelerimiz yazmadı, özür dilerim ben de yazmadım. Ama İngiliz The Guardian gazetesi bir Türk yazarının evinde aydın arkadaşları ile konuşurken kapısında silahlı askerlerin beklediğini yazmaktadır bugün. Bunun kim olduğunu da sormayın bana.

Aynı şekilde bir başka yazar, hatta o demin sözünü ettiğim bir yazarın kapısının önünde süngülü askerler beklemektedir.

Halk gazetelere geçen anket manşetlerine göre, "Geceleri sokağa çıkamaz olduk" demektedir. Eğer bir ülkede özgürlükler varsa, o özgürlükler insanların yasaların sınırları içinde dilediği gibi kullandığı bir ortamda sözkonusudur. Bugün Türkiye'de korku insanların, yazarların, düşünenlerin, hatta sokaktaki insanlarımızın özgürlüklerini sınırlamaktadır. Aslında önemli ve üzerinde durulacak konunun en mühimi budur.

Türkiye'de dalga dalga bir anarşi vardır. Türkiye'de bugün parlamentoda anarşi vardır. Bunun örneklerini verebilirm. Türkiye'deki ve parlamentodaki anarşinin açık ve kesin somut belirtisini verebilirim. Nedenlerini veya niteliklerini tartışacak değilim. Bir önerge veriliyor, o önergeye motorun tek elden yapılmasını meclis kabul eder. Komisyona gider. 34 yasanın bir fıkrasını evvela hükümet, milletin iradesi saydığımız meclisin kararını değiştirerek, o kararı tekrar 4. veya 5. plan içine koyabilir. Bu düpe düz yasalar anarşisidir. Türkiye'de millet iradesine karşı bir anarşidir bu, bence.

Aslında biz sadece sola veya sağa, parmak atan, el atan tetiklerin yanında dalga dalga bu noktaya getiren asıl unsurları da kendi bünyemizden arındırmak zorunda olduğumuza şahsen ve kesinlikle inanıyorum.

HUKÜMET İÇİNDEKİ ANARŞİ

Hükümetin Başbakan yardımcısı çıkar, bir firmayı kredi usülsüzlükleri ile mahkum eder, bir bakanı mecliste o firmaya bazı olanaklar sağlamak için savaş verir. Bir hükümetin içinde bu, bir anarşi değildir de nedir? Ben bunu bir türlü anlayamamışımdır ve kendi kendime bir türlü de izah edememişimdir.

Biz Türkiye'de anarşiyi önleyelim diye yola çıkarız. Bugün burada binlerce insan toplanmışsa, bu insanların herbirinin içinde tek duygu var: "Anarşiyi önleyelim. Anarşiyi önlemek için ne yapalım? Önelemler getirelim. Önlemleri ne yapalım? Bir komisyonda inceleyelim." Komisyon kurulur. Komisyon Başkanı 14 senedir Hukuk Fakültesinde Komisyon üyesi Anayasa Mahkemesi Başkanı. Anayasa Mahkemesi Başkanı kim? 1976 senesinde CHP'nin Anayasaya

karşı olduğu için yürürlükten kaldırılmasını istediği iki tasarıya "Evet" diyen öz ve şekil bakımından bozan Muhittin Taylan'dır.

Şimdi sayın Muhittin Taylan hem komisyon üyesidir, hem de kendisinin Anayasa'ya aykırı bulduğu bir tasarıyı inceleyip, Türkiye Büyük Millet Meclisin huzuruna götürmekle görevlidir.

Yani olaylar sadece tetikler meselesi değildi. Olaylar bünyenin meselesi, bünyenin içindeki çelişkiler meselesi. Bünyenin içindeki çelişkileri çözmedikçe, Türkiye'deki anarşiyi, sağdan da soldan da gelen anarşiyi çözmenin imkanı yoktur. Örsan Öymen arkadaşımız sağdan gelen anarşiyi son derece geniş boyutlarla anlattı. Söylediklerinde hakikat payının olduğu yüzde yüz. Ama burada açık yüreklilikle söyleyelim. Sağdan bir anarşi var.

YASALAR ANARŞİYİ ÖNLEYEMEZ

Soldan bir anarşi yok mu? Soldan da anarşi var. Mesele sol sağ meselesi değil. Anarşinin tümüne karşı ne gibi bir çare bulunacağı meselesi.

Yasalarla bu meseleyi çözebileceğimize inanıyor musunuz? Ben şahsen inanmıyorum. Bu daha derinde yatan, daha derinden gelen birsey. Çok doğru söyledi. 1969 senesinde Sayın Kölemen bana verdiği beyanatta, "Komandolar benim" demiştir. Hürriyet gazetesi manşet çıkmıştır. Savcılar ne yapmıştır? Dava açılmıştır. "Komandolar benim" dedikten sonra, komando kampları kurulmuş ve gazetelerde komando kampların yerleri, işleyişleri bir bir açıklanmıştır. Bu bir süreçtir. 1974 yılına kadar sağ, kendini toparlama, yetiştirme ve eyleme hazırlık dönemi geçirmiştir.

Sol ne yapmıştır? 1971 yılına kadar kendi ölçüsünde çarpışmış, fakat 1971 Martından sonra, sol parçalanmıştır. 1974 yılında bir birlik, bir tek kuvvet gibi Türkiye'de görüntü verirken, sol Fraksiyon dediğimiz otuz tane bölüme ayrılmıştır.

Solun arasında önemli olan şu; Birisi diyor ki tetikle, birisi diyor ki "Doktrin savaşı veririm". Doktrin savaşı verenlerin bugün legal partileri bile var. Ve açıktan bunu devletin yetkili unsarları bana söylemişlerdir. Ben burada isimleri saymak istemiyorum. Ama eğer arzu edilirse, soldaki fraksiyonların da, sağdaki fraksiyonların da şeklini gayet açık çizgilerle koymaya hazırım.

MİLLİYETÇİ-TOPLUMCU GRUPLARIN DÖRT ESASI

Bakın şimdi Türkiye'de dikkati çekmeyen ve gazeteler tarafından da bir türlü geniş ölçüde dikkate alınmayan bir olay daha var. Patırtıya geliyor, gürültüye geliyor ve söylenmiyor.

İçişleri Bakanı Özaydınlı 1977 senesinin Şubat ayındaki bir brifingde, ki bu brifing Bakanlar Kuruluna verilmiş bir brifingtir, oradaki bir raporu açıkladı. Rapor kesin; Milliyetçi - Toplumcu grupların dört esas üzerinde hareket edeceklerini ve hareket etmekte olduklarını söylüyor.

Sayın Örsan Öymen'in söylediği obalar, oymaklar işte bu dört maddenin içinde yatıyor.

1. Devlet içindeki teşkilatlanmayı hızlandırmak, 2. Devlet örgütlerine daha çok militan yerleştirmek, 3. Bir merkezden yönetilmek, 4. Vurucu timler kurmak.

Bunu o sırada işbaşında olan 2. MC hükümetinin İçişleri Bakanı, 2. MC hükümetine bu raporu resmen sunmuştur. Ve Örsan Öymen'in de anlattığı gibi obaların hepsi, dört maddenin içinde sıra sıra yer almışlardır.

Bunun yanısıra solda fraksiyon savaşları, fraksiyon savaşları içinde bütünleşmemek ve silahla devleti ele geçirmek veya doktrin savaşı yaparak, halkı bilinçlendirmek kavgası hala sürdürülmektedir.

ÜYE Mİ, SEMPATİZAN MI?

Bu kadar dağınık bir manzara içinde, kimin nerede, kime alet olduğunu bulması, bu, devletin gerçekten korkunç derecede önemli bir görevidir. Ve bunu becerebileceğinden son derece kuşkuluyum. Çünkü açıklarsam son derece ilginç noktalar açıklayabilirim. Soldaki bütün olaylar bütün illegaldir, illegal örgütlere aittir. Bu illegal örgütler, mahkeme huzuruna, savcı huzuruna gittikleri zaman suçlarını "Şu veya bu örgüte bağlıyım" diyerekten açıktan söylemektedirler.

Sağdaki örgütleri bugün kariyer hesabı ile bölmek, bir partiye veya bir örgüte bağlamak içindir. Sebebini söyleyeyim.

Gittim Yargıtay Başsavcısıyla uzun uzun konuştum.

"Neden" dedim, "sağda yığınlarla yakalanan, yüzlerce yakalanan insanları bir örgüte, bağla bağlaya mıyorsun?" Cevap verdi: "Bana" dedi, "Örsan Öymen'in söylediği tutanaklar geliyor" dedi. "Okuyorum" dedi. Ve "o ilin savcısına yazı yazıyorum, bu çocuklar veya bu insanlar, şu veya bu derneğe veya partiye üye midir? Üye defterini bulun, bana bildirin, diyorum" dedi. "Hayır, bunlar yanlıdır, sempatizandır diye cevap geliyor" dedi. "Elimdeki siyasi partiler kanunu, anayasa beni, karineyle yanlı veya sempatizan diye bir partinin veya bir parti üzerine gitmekten menediyor" dedi. "Derneklere gelince o da devletin işi" dedi.

YENİ YASA TASARILARI

Derneklere gelince biz hemen bir yasa hazarlıyoruz. Yasa çok ilginç ve bugün sanıyorum burada bulunanlardan anarşi yasaları üzerinde elimizdeki mevcut bilgilere göre terörizme karşı olanlara karşı çıkacaklar yoktur. Yani ateşli silahlar kanununda değişiklik yaparaktan, tabanca taşıyanların, ruhsatsız tabanca taşıyanların, cezalandırılmasının, cezalarının ağırlaştırılmasının, ceza usulü mahkemeleri kanununun değiştirilerek, bu tip olaylara bakan mahkemelerin süratlendirilmesi, silah kaçakçılığı konularına kimse karşı çıkmaz.

Ama bugün tartışma anarşinin ikinci bölüm yasaları üzerine ki, bunlar kişi özgürlüklerine değinen yasalar olarak ele alınıyor. Dernekler yasası anlatıldığına göre çok garip hükümler getiriyor. Diyor, bir derneğin üyesi İskenderun'da kumar oynarken yakalanırsa, İstanbul'da hırsızlık suçundan yakalanırsa dernek kapatılacakmış. Görülmüş iş değil.

BUNLAR ANARŞİYLE SAVAŞ YASALARI DEĞİL

Eee daha ne olacakmış: Derneklerin tüzükleri incelenecekmiş devlet tarafından, bir aylık mehil verilecekmiş, "şu istikamette değişiklik yapmazsan o zaman derneği yine kapatacağım" diyecekmiş.

Eee olur mu yani? Anlamıyorum yani ben bu tarafı. Yürüyüşler sınırlandırıldı, 48 saatlik bölümü 72 saate çıkartılıyor, 10 günlük bölüme başka şeyler konuyor. Ve bunun başka daha tabii sonuçları da var. Demin konuştum arkadaşlarla, aynı şeyi söylüyorlar. Yolda gidiyorsunuz, polis çevirdi, "Hüviyetin, yok gel karakola." Gideceksin parmak izi, resim çekim, bir dosya. Eee o da bitti, hüviyetin var. Gene, kuşkulandı gene "gel" diyecek.

Bunlar tutarlı, anarşiyle savaş yasaları falan değil. Bunlar şunu yapar: Karakollarda zaten hergün daktilodan başka birşeyle uğraşmayanlar daha çok çalışır. Biz daha çok polis buluruz oturturuz oralara. Bu çıkar. Ondan sonra da mahallelere gider, bankalar önünde durur, yarın öbür gün bakkal dükkanları, yarın bizim evin önü, filan yani! (Alkışlar)

YARIN: Cüneyt Arcayürek'in konuşmasının devamı ve Hüsamettin Çelebi'nin fikirleri

Suriye, Moskova ile aralarında anlaşmazlık olduğunu doğruladı

● Suriye Dışişleri Bakanı Kaddam:

"Orta Doğu sorunu Filistinlilerin katılması ile çözülebilir"

ŞAM (AA—AFP)

Suriye Dışişleri Bakanı Abdül Halim Kaddam ülkesiyle Sovyetler Birliği arasında uyuşmazlık bulunduğu yolundaki haberleri doğruladı.

Suriyeli kaynaklar, bu uyuşmazlığın Sovyetler Birliği'nin, Suriye'ye silah satmayı reddetmesi üzerine ortaya çıktığını belirttiler.

İki ülke arasındaki uyuşmazlık Suriye Genel Kurmay Başkanı Hikmet Şehabi'nin Moskova'dan aniden ayrılmasının ardından ortaya çıkmıştı.

Kaddam, Hollanda Dışişleri Bakanı Van Der Klaaun ile Şam'a gelen gazetecilerin sorularını cevaplarken, Camp David anlaşmalarının Orta Doğu'da gerginliği artırdığını, bütün Arap ülkelerinin çözeceği bir sorunun, bir tek devlet tarafından halledilemeyeceğini söyledi. Soruna Filistinlilerin de katılmasıyla çözüm bulunabileceğini ifade eden Kaddam, Camp David anlaşmalarının Filistin halkını göz önünde bulundurmadığını sözlerine ekledi.

Kamboçya bir bölgede Vietnam saldırısını püskürttü

Kamboçya, Vietnam'a karşı üç ayrı cephede mücadele veriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Pnom Pen radyosu, Demokratik Kamboçya Silahlı Kuvvetlerinin, bir bölgede, Vietnam birliklerini püskürttüğünü haber verdi.

Pnom Pen radyosu, Kamboçya Silahlı Kuvvetlerinin ülkenin Güneybatı, Doğu ve Kuzeydoğusundaki cephelerde savaştığını ve ülkeyi, Vietnam saldırısı karşısında savunduğunu belirtti.

Bu açıklamalar, son çarpışmalardan sonra yapılan ilk resmi açıklamadır.

Vietnam 1977 yılı Eylül ayından başlayarak Kamboçya'ya saldırıya geçti. Kamboçya'dan haksız olarak toprak talep eden Vietnam, bu süre içinde Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerini sıkılaştırdı. Rusya'dan aldığı ağır silahları Kamboçya'ya karşı kullanan Vietnam, saldırdığı topraklarda pirinç ambarlarını yağmaladı.

Rus askeri uzmanları da, Vietnamlı saldırganlarla beraber Kamboçya topraklarının işgaline katılmaktadır.

Kamboçya halkının, bağımsızlığını titizlikle savunan, Kamboçya Komünist Partisi Genel Sekreteri Pol-Pot

Vietnam, Çin sınırındaki kışkırtıcı faaliyetlerini artırıyor

PEKİN

Yeni Çin Haber Ajansı, Vietnam'ın Moskova ile yaptığı anlaşmadan sonra, Çin'e ve Vietnam'da yaşayan Çinlilere karşı saldırılarını yoğunlaştırdığını haber verdi.

Anadolu Ajansı da verdiği haberde, Hanoi'nin devamlı olarak Çin-Vietnam sınırına asker göndererek burada yaşayan Çin asıllı insanları tedirgin ettiğini ve gerginlik yarattığını bildirdi.

Ajans, Hanoi'nin Çinlileri ülkeyi terke zorlamak için işlerine son verdiğini, yiyeceği karneye bağladığını ve nüfus kayıtlarını sildiğini belirtti. Kasım ayının ilk 10 günü içinde 1000 Çinlinin göçe zorlandığını bildiren Ajans 1-3 Aralık tarihleri arasında 613 kişinin Vietnam'ı terke zorlandığını kaydetti.

Moskova'da bir yürüyüş yapıldı

● Polis, sessiz yürüyüş yapan göstericilere saldırdı

● Rusya'da "Helsinki Grubu" adını alan "Yurttaşlık Hakları Savunucuları" Sovyetler Birliği'ndeki gerçeklerin, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin öngördüğü ilkelere ters düştüğünü belirttiler

● Sosnovka Çalışma Kampında tüm siyasi tutuklular açlık grevine başladı

● Paris'teki Vietnamlı mülteciler, insan haklarının kendi ülkelerininde de uygulanmasını istediler

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin başkenti Moskova'da insan haklarının revizyonist yöneticiler tarafından çiğnenmesini protesto etmek amacıyla sessiz bir yürüyüş yapıldı. 40 kişinin katıldığı yürüyüşe polis saldırdı. Revizyonist diktatörlüğü protesto eden göstericilerin önemli bir bölümünün tutuklandığı bildiriliyor.

Öte yandan "Helsinki Grubu" adını alan "Yurttaşlık Hakları Savunucuları", Moskova'da bir bildiri yayınladılar. Bildiride, Sovyetler Birliğindeki gerçeklerin, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin öngördüğü ilkelere tamamen zıt düştüğü belirtiliyor.

Revizyonist Brejnev diktatörlüğünün zulmüne ve baskılarına karşı mücadele eden Helsinki Grubu", bildiride şu taleplere yer verdi:

—Sovyet vatandaşları, ülke içinde serbest dolaşım hakkına sahip olmalıdır.

—Yurt dışına gidebilme özgürlüğü sağlanmalıdır.

—Mahkemelerde hakka ve hukuka uyulmalıdır.

—Çalışma kamplarındaki tutukluların hayat şartları temelden düzeltilmelidir.

Bu arada, Volgrad'ın Kuzeyindeki Sosnovka kampında bulunan tüm siyasi tutuklular, insan haklarının çiğnenmesini protesto etmek amacıyla, 13 Aralığa kadar sürecek bir açlık grevine başladılar. Grevciler arasında Siyasi Tutuklularla Yardım Fonu eski yöneticilerinden Aleksandr Gisburg ve Helsinki Anlaşmaları Ukrayna Grubu üyeleri Oleg Tiki ve Lev Lukanyenko'da bulunmaktadır.

SOVYETLER BİRLİĞİ UTANMAZCA İNSAN HAKLARINI ÇİĞNİYOR

Dünyada insan haklarına saygı konusunda bir yorum yapan Almanya'nın Sesi radyosu "Utanma duygusundan yoksun olan bazılarının "insan haklarını açıkça çiğnediğini, ama bunu gizlemek için de bu hakları savunur göründüğünü belirtti. Radyo bu duruma örnek olarak Sovyetler Birliği'ni verdi. Yorumda şöyle deniyor: "Örneğin bir Sovyet Adalet Bakanı çıkıp, ülkesinde yurttaşlık haklarının başka yerlerde olduğundan daha iyi korunduğunu öne sürebiliyor. Ama yine aynı ülkede, Nazaryan adlı bir Ermeni, Sovyet hükümetinin insan haklarından söz etmesinden, ve Moskova'nın Helsinki bildirgesine attığı imzadan esinlenerek bu hakların gerçekten uygulanmasını istediği için yedi yıl pahis cezasına çarptırılabiliyor."

VİETNAM'IN DA İNSAN HAKLARINA SAYGI GÖSTERMESİ İSTENDİ

Öte yandan Paris'teki Vietnamlı mülteciler, insan haklarının kendi ülkelerinde de uygulanmasını istediler. Bu arada Federal Almanya'nın başkenti Bonn'da, gösteriler yapıldı. Gösterciler, Doğu Almanya'da ve diğer ülkelerde insan haklarının çiğnenmesini protesto ettiler.

KGB'NİN YENİ YÖNTEMİ:

Sovyet ve Doğu Bloku casusları, Almanya'daki faaliyetlerini sahte ticari şirketler paravanası altında sürdürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Batı Alman makamlarının yaptıkları açıklamaya göre, Sovyet gizli casusluk örgütü KGB ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinin casusları, Almanya'daki faaliyetlerini şimdi de göstermelik ticari şirketler paravanası altında sürdürüyor.

Doğu Bloku casusluk faaliyetlerinin 1978'in ilk yarısında geçen yıllara kıyasla çok fazla arttığını belirten Alman makamları, bu yıl 701 casusluk olayının tespit edildiğini açıkladılar.

Doğu Bloku casusları ticari şirket kurarak hem haber alma faaliyetlerini yürütmekte hem de bu yolla Rusya ve diğer Doğu Bloku ülkelerine ithali yasak olan yüksek teknoloji ve sanayi ürünlerini kaçırmaktadır.

Geçici "dostluklar"

halkların dünyası

Reha Akbay

Moskova basını eskiden beri sürdürdüğü "Sovyetler Birliği Üçüncü Dünyanın doğal müttefikidir" Propagandasına, son aylarda daha da fazla önem vermeye başladı. Özellikle son iki ay içinde, Angola, Küba, Vietnam Etyopya ve nihayet Afganistan hükümetleriyle imzalanan "Dostluk ve İşbirliği" anlaşmaları sayesinde Kremlin dünya çapındaki basın-yayın faaliyetini bu ittifak üzerinde yoğunlaştırdı.

Kremlin'in bu beş rejimle imzaladığı anlaşmalar arasında bazı küçük farklar var. Örneğin, Yeni Çarlar Vietnam ve Küba ile, bütün konularda tam anlamıyla bir kölelik anlaşması yaparken, özellikle Afganistan'la yapılan anlaşmada bazı "pürüzler" göze çarpıyor.

Küba Başkanı Fidel Castro, Moskova'nın revizyonist ve saldırgan bütün tezlerini gözü kapalı kabul ediyor. Bu konuda, "Vietnam "Komünist" Partisi Başkanı Le Duan da aynı tutumu alıyor. Le Duan'ın ülkesinde derin bir ekonomik kriz var. İnsanlar memleketlerinden kaçıyor, geri kalanlar da Kamboçya'ya karşı haksız bir savaşa sürülüyor.

Sovyetler Birliği'nin "doğal ilişkilerini" geliştirdiği ülkelerin beşi de güç durumda. Küba rejiminin adı, "kiralık asker" tanımıyla özdeşleşiyor. Hanoi hükümeti, halkının ülkesini terkt ettiği, geri kalanların da kardeş Kamboçya'ya karşı savaşa sürülen bir ortamda ayakta durmaya çalışıyor. Angola, Etyopya ve Afganistan'da durum da iktidarlar için hiç de iç açıcı değil. Çünkü her üç ülkede de siyasi iktidarlar sağlam temellere dayanmıyor.

Angola'da Neto'nun MPLA hükümeti, Rus ve Kübalıların suni tenefüsleriyle ancak Luanda'da ayakta durabiliyor. Ülkenin güney bölgelerine UNİTA egemen. Merkezi rejime karşı gerilla savaşını sürdürüyor. FNLA örgütü de MPLA hükümetine zaman zaman darbeler vuruyor.

Etyopya'da Eritre hareketi Mengistu'nun askeri cuntasını sarsıyor. Beslenme sorunu da hâlâ çözülmedi. Son haftalarda yoğunlaşan Rus ve Küba saldırıları sonucunda yayılan Etyopya kuvvetleri geçici bir ilerleme kazandı ama, Eritre halkı var oldukça Mengistu için rahat olmayacak.

Afganistan'da ise Taraki rejimi muhalefet hareketini bastıramadı. Özellikle dağlık bölgelerde yaşayan köylüler Rus yanlısı hükümete karşı vur-kaç yöntemi ile mücadele ediyorlar.

Burada, Sovyet-Afgan anlaşması üzerinde biraz durmak yararlı olacak. Çünkü Afganistan'ın çoğrafi konumu Yeni Çarların hegemonya faaliyetleri için büyük önem taşıyor. Güney Yemen ve Afganistan'da Moskova yanlısı rejimlerin işbaşına getirilmesi, Sovyetlerin Hint Okyanusuna inme emellerinin açık bir kanıtıdır. Brejnev'in önümüzdeki dönem, "milli kurtuluş hareketlerini destekleme" adı altında Beluci azınlığı içinde yıkıcı bir hareket başlatması da beklenebilir.

Sovyet-Afgan anlaşmasında, alışılagelmiş Çin düşmanlığı maddesine rastlamıyoruz. Brejnev, Taraki'ye bu konuda pek fazla güvenmiyor anlaşılan.

Meselenin bir başka yanı da, bu siyasi anlaşmaların Sovyet ekonomisi üzerindeki olumsuz etkileri. Brejnev'in "tereyağı yerine top siyaseti" yüzünden Sovyetler Birliği'nde ekonomik kriz her geçen gün derinleşiyor. Şimdi bunun üzerine bir de "dostlara yardım" için yapılan dış harcamalar bindi. Sovyet halkının alın teri, Kamboçya'ya Angola'ya bütün dünya halklarına karşı çevrilen silahlara gidiyor.

Kremlin sarayında imzalanan bu anlaşmalar tarihin gelişmesini tersine çevirmeye çalışan kağıt parçalarından başka bir şey değildir. Ne Küba halkını, ne de Afgan halklarını bağlar. Çünkü somut olarak, Brejnevlerin sosyal-emperyalist Rusya'sı ile bu ezilen ülkeler arasında menfaat zıtlığı vardır. Biri, dünya çapında hegemonya kurmak için saldıran bir süper devlet, diğerleri ise emperyalizmin baskı ve denetimi altında olan Üçüncü Dünya ülkeleridir. Bu durumda nasıl birleşsinler? Zaten birleşen de Sovyetler Birliği ile bu ülkeler değildir. Anlaşmaya imza atanlar, kendilerini emperyalizme satmış yöneticilerdir.

Bakın tarih bize neyi öğretiyor. Daha yakın bir geçmişte Sudan'ın, Somali'nin, Mısır'ın Sovyetler yönetimi ile ilişkileri ne durumdaydı? Onlar da "Dostluk ve İşbirliği Anlaşmaları" imzalamamışlar mıydı? Ama sonra ne oldu? Üçüncü Dünya ülkelerinin liderleri deneylerden geçerek öğrendiler. Rusya'nın doğal müttefik değil, baş düşman olduğunu bizzat pratik içinde gördüler. Ve yırtıp attılar sonunda imzaladıkları kara belgeleri.

Brejnev fazla sevinmesin. İmza attığı belgeler bir gün ona geri dönecektir. Brejnev, (geçici dostları) aracılığı ile bazı Üçüncü Dünya ülkelerinde sağlam kazıklar çaktığını sanıyor. Ama, bu ülkelerde topraklar yarılmaya başladı bile.

Nikaragua'da muhalefet Somoza'yı sıkıştırıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Nikaragua Genişletilmiş Muhalefet Cephesi, Somoza ile karşılıklı görüşmelerin, ancak bütün siyasi tutukluların serbest bırakılmasından sonra başlayabileceğini açıkladı.

Genişletilmiş Muhalefet Cephesi sözcüsü bir açıklama yaparak, Somoza'nın siyasi tutukluların serbest bırakılacağı yolundaki sözünü hatırlattı ve bir an önce bunun yerine getirilmesini istedi.

İsviçre'de halk. federal polis tasarısını reddetti

MUSTAFA GENÇER LOZAN'DAN bildiriyor

İsviçre halkı hükümetin önerdiği "Federal Polis Teşkilatı" kanun tasarısını reddetti. Geçtiğimiz hafta sonu yapılan halk oylamasında İsviçre halkı hükümetin doğrudan emrinde olacak merkezi bir polis teşkilatını istemediğini oylarıyla kanıtladı.

Adalet Bakanı K. Furgler'in hazırlanmasına ön ayak olduğu bir Federal Polis Teşkilatı kurulmasının gerektiğini ileri süren tasarı, gerekçe olarak tedhişçilik tehlikesini gösteriyordu. Diğer taraftan işçi sendikaları ve kantonların büyük çoğunluğu, hükümetin emrinde olacak bu polis teşkilatının kantonların egemenliğini tehdit edeceğini ve sözde düzeni koruma amacının altında özgürlüklerin kısıtlanmasının yattığını söylediler.

Konuyla ilgili fikrini sorduğumuz Sosyalist Partisinin bir milletvekili bu polis teşkilatını "İsviçre'nin Kontrgerillası" olarak niteledi. Kanun tasarısına karşı kurulan çeşitli demokratik örgütlerin ve işçi sendikalarının temsilcilerinden oluşan komitenin görüşüne göre, hükümet artan ekonomik bunalımın halk içinde ilerde doğuracağı tepkilere karşı baskı tedbirleri almak için tedhişçilik tehlikesini bahane ederek bu polis teşkilatını kurmak istiyor.

Komite sözcüleri, Almanya'da aynı amaçla kurulan benzer polis teşkilatının düzeni korumak gerekçesiyle işsizliği protesto eden, grev yapan emekçileri, atom santrallarına karşı gösteri yapan halkı hedef aldığını belirttiler. Demokratik çevreler oylamanın neticesini, özgürlüklerine düşkün İsviçre halkının uyanık davranarak tedhişçilik tehlikesi şantajına kanmadığının göstergesi olarak yorumluyorlar.

İsviçre'de halk federal çapta polis teşkilatı kurulmasına karşı çıktı. Referandum sonucu, hakim sınıfların kurmak istediği baskı örgütü teşkilatlanmayacak.

İsveç Savunma Bakanı, İskandinavya ile birlikte Rusya'nın da silahsızlanmasını istedi

● KGB, Finlandiya'da takma isimle savaş propagandası yapıyor

Abdullah Gürgün ve Uğur Gül İsveç'ten bildiriyor

İsveç Savunma Bakanı Hans Blix, geçenlerde yaptığı bir konuşmada, nükleer silahlardan arındırılmış bir İskandinavya'nın gerçekleşmesi için, Baltık Denizi ve Rusya'nın bazı bölgelerinin de silahtan arındırılması gerektiğini söyledi.

Finlandiya'da yayınlanan sağ eğilimli "Kanava" dergisinde "Juri Komisaro" imzasıyla, Bakanın açıklamasını yorumlayan bir yazı çıktı. Sözkonusu yazıda, nükleer silahlardan arınmış bölgenin Sovyetler Birliğini asla kapsayamayacağı iddia ediliyor. Finlandiya basın çevreleri, "Komisaro" imzasının, Sovyet Dışişlerinde görevli olan bir KGB ajanının takma adı olduğunu belirttiler. Aynı kaynaklar yazının, "Kanava" dergisine, Rus APN ajansı tarafından aktarıldığını da açıkladılar.

"Komisaro" yazısında, uluslararası deniz yolları ve uluslararası boğazların silahlardan arınmış bölge olarak kabul edilmesini istiyor. Ancak, nükleer başlıklı da olsa, savaş gemilerinin bu yolları serbestçe kullanabilmesi koşulunu koyuyor.

Finlandiya'da siyasi gözlemciler, Sovyetler Birliğinin bu "gayri resmi" sözcüsünün açıklamalarını, Kremlin'in gerçek amaçlarını açığa vurması olarak yorumluyorlar.

BİR AMERİKAN UZMANININ UYARISI

İsveç televizyonu Pazar akşamı yayınlanan "Rapor" programında, Sovyetler Birliğinin Avrupa üzerindeki emellerini teşhir eden bir araştırmanın sonuçlarını sundu. "Ruslar, Avrupayı işgal etmek isterlerse bunu 48 saat içinde Ren nehrine kadar inerek, gerçekleştirebilecek güce sahiptirler" şeklinde özetlenen araştırma sonucundan sonra Avrupa'da NATO ile Varşova Paktları arasındaki güç dengesi ele alındı.

Programda konuşan Amerikalı savunma uzmanı John Morske, bir Üçüncü Dünya savaşının Avrupa'da çıkmasının muhtemel olduğunu belirtti. Bu durum karşısında, Avrupa ülkelerinin savunma kapasitelerini güçlendirmeye çağıran uzman, bu konuda NATO, ya da fazla güvenilmemesi gerektiğini açıkladı. Hafif, ucuz ve manevra kabiliyeti fazla silahlar sayesinde muhtemel Rus saldırılarına karşı konabileceğini söyleyen John Morske, Rus askerlerinin de çok iyi bir şekilde eğitildiğini bildirdi. ABD'li uzman, Avrupa'da bulunan ABD kuvvetlerini oluşturan askerlerin büyük bir çoğunluğunun uyuşturucu madde müptelası olduğunu sözlerine ekledi.

ABD'nin sömürgeleştirme siyasetine karşı

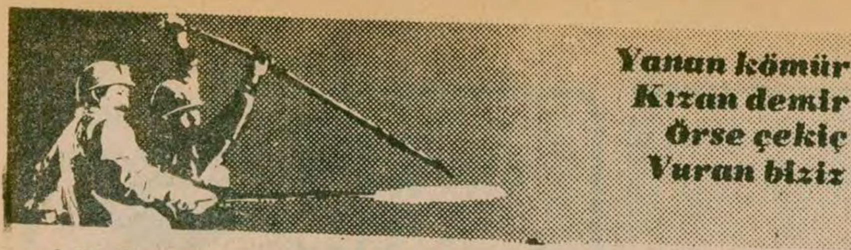
Porto Riko'da siyasi gerginlik artıyor

WASHİNGTON (AA)

Porto Riko'nun ABD'deki temsilcisi Cabranes ABD'nin adayı sömürgeleştirme politikasının çeşitli siyasal ayaklanmalara yol açabileceğini söyledi. Cabranes ABD'nin izlediği sömürgeleştirme politikasının hiç bir değişikliğe uğramadan sürdüğünü belirtti.

Adanın ekonomik bakımdan da büyük güçlükler içinde bulunduğunu belirten Cabranes, bu durumu ve ABD ile ilişkileri düzenleyecek bir merkezi büronun zaman geçirmeden Kurulmasını önerdi.

ABD Başkanı Carter'ın da Porto Riko için yeni bir politika ortaya koymaktan kaçınması üzerine, Birleşmiş Milletler, adaya daha geniş özerklik verilmesi konusundaki bir önergeyi kabul etmişti.

AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem:

"Tunç'la Ecevit arasında imzalanan gizli anlaşmalar işçileri patlama noktasına getirdi"

● Erdem Karayollarından işçi çıkarılmasını ve işsizler ordusunun artmasını kınadı

● Erdem, vatandaşların ekmek ve hürriyet arasında tercihe zorlandığını söyledi

ANKARA(ÖZEL)
AP Genel Başkan Yardımcısı Ali Naili Erdem, Başbakan Bülent Ecevit ile Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç arasında gizli olarak imzalanan "Toplumsal Anlaşma" sonucu işçilerin maaş farklarının ödenmemesi ve toptan işten çıkartmalar nedeniyle çalışma hayatının zor günler geçirdiğini ve işçilerin bir patlama noktasına geldiklerini söyledi.

Hükümetin uyguladığı politika sonunda üretimin durma noktasına geldiğini, partizan operasyonlar sonucu işsizler ordusunun daha da çoğaldığını belirten Erdem vatandaşların ekmek ve hürriyet arasında bir tercih yapmaya zorlandıklarını ileri sürdü.

Geçici işçi adı altında karayollarında çalışan işçilerin işlerine son verilmesine karşı çıkarak, bunun normal bir uygulama olmadığını söyleyen Erdem siyasal maksatlı bir işçi atılması uygulamasıyla karşı karşıya olunduğunu savundu ve sözlerini şöyle sürdürdü:

"Karayollarında 13 bin 139 işçinin işine son verilmiştir. Bu, 70 bin insanın kışta kıyamette sokağa atılması demektir. Bunu bildiği halde işçilerin haklarını savunmaması bir federasyon başkanı için affedilir bir hareket değildir. Türk-İş Başkanı nerededir? Neden susmaktadır? Tarım işkolunda çalışan işçilerin 1 milyar liralık alacağı hâlâ ödenmemiştir. 40 bin çay işçisi ücretlerini alamamışlardır. Balıkesir'deki sendika başkanları birlikte yayınladıkları bir ortak bildiri ile işçilerin sürüldüklerini, siyasi baskıların dayanılmaz hale geldiğini söylüyorlar.

İstanbul'da Yaşar Mensucat'ın 657 işçisi fabrikalarının kapanması nedeniyle altı aydır perişan bir halde bekleşiyorlar. Fabrikanın Sümerbank'a devredileceği vaadinin üzerinden 6 ay geçmiştir. İzmit Eternit Fabrikası hammade yokluğu nedeniyle çalışmalarını durdurmuştur. İşçilerden yarısı tazminatları verilerek bu ay sonunda işten çıkarılmışlardır. Diğer birçok işyerinde durum aynıdır.

Ecevit'le Türk-İş Başkanı arasında yapılan gizli anlaşmalarla işçilerin içinde bulunduğu bu duruma seyirci kalınıyor. Türk-İş Başkanı işçilerin haklarını savunması gerekirken duruma seyirci kalıyor, partizan amaçlı işçi çıkarmalarına işçilerin ücretlerinin ödenmemesine sessiz kalıyor. Bunu, hükümet anlayışı ve sendikal anlayışla bağdaştırmak mümkün değildir. Bu sorumsuzluk ve vurdumduymazlık işçileri patlama noktasına getirmiştir.

Patronlar işçi atıyor Maden-İş pul yapıştırıyor

Erka Fabrikasından da işçi atılıyor. Maden-İş "Patronun kanuni hakkıdır. Biz ne yapalım?" diyor.

Maden-İş 1. Bölgeye bağlı fabrikalardan sürekli işçi çıkarılıyor

● Maden-İş yöneticileri patronlarla birlikte işçileri çıkışlarını almaya zorluyor

İSTANBUL(ÖZEL)
Topkapı'da Maden-İş'e bağlı birçok büyük fabrikada peşpeşe işçi çıkarılıyor.

Maden-İş sendikası işten çıkarmalara seyirci kalır ve yer yer işçileri çıkış almaya zorlarken, öte yandan fabrikalara "İşten atılmalara Hayır" şeklinde pullar yapıştırarak göz boyamaya çalışıyor.

Grundig'ten son iki ay içinde 80 işçi çıkarıldı. Şimdi patron 50 işçinin daha çıkışını vereceğini bildirdi. Bunlara ayın 15'ine kadar mühlet tanıdı. Daha önce burada "İşten atmaya karşı direniş koyacağız" diyen Maden-İş yöneticileri daha sonra işçilere "Patron sizi atmadan siz kendiniz çıkın. Hakkınızda daha hayırlı olur" dediler.

İGD'LİYİ GERİ ALDIRDILAR

Maden-İş yöneticileri diğer işçilerin işten atılmasına seyirci kalırken bir İGD'linin atılmasını patronla yaptıkları pazarlıklar sonucu önlediler ve yeniden işbaşı yaptırdılar. Grundig işçileri buna tepki gösterdi. İşçiler Maden-İş yöneticilerine "Kendi adamlarınıza sahip çıkıyorsunuz, ama bizle ilgilenmiyorsunuz. Bu ne biçim iş" dediler.

Grundig işçileri daha sonra kendi güçlerine dayanarak mücadele ettiler ve beş arkadaşlarının yeniden işbaşı yapmasını sağladılar. Maden-İş ise bu mücadele sırasında bu beş kişiye vereceğini söyleyerek para topladı, ancak bu paranın nereye gittiği hâlâ belli değildir.

ERKA PANKURT

Erka Pankurt'ta da son bir ay içinde 20'ye yakın işçi atıldı. Burada da Maden-İş Sendikasının tavrı gene işten atılmaları savunmak oldu. İşçilere şöyle dediler" İşçi çıkarmak patronun kanuni hakkıdır. Biz kanunlara karşı mı geleceğiz. Tazminatını verir atar. Bir şey yapamayız. Erka Pankurt'ta önümüzdeki günlerde büyük tensikat yapılacağı söylentileri yayılmaktadır.

PANCAR MOTOR

Pancar Motorda da önce 400 işçinin atılacağı söylentisi yayıldı, ardından Maden-İş yöneticileri işçilere "Siz kendiniz çıkın" propagandası yapmaya başladılar. Bunun üzerine bazı işçilerin son günlerde istifalarını verdikleri bildiriliyor. Uzel ve Türk telefon fabrikalarında da tensikat söylentileri yayılmaya başlandı.

Maden-İş yöneticileri işyerlerinde patronlarla aynı safta yer alıp, işten çıkarmaları kolaylaştırmaya çalışırken, öte yandan işçilerin tepkisini azaltmak için işyerlerine "İşten atılmalara Hayır" yazılı küçük pullar yapıştırıyorlar. İşçiler bu sahtekarlık karşısında öfke duyuyor ve bu pulları rastladıkları yerde parçalıyorlar.

★

Aster-İş yöneticileri, Cumartesi gecesi düzenledikleri Dayanışma Gecesini bir gövde gösterisi haline getirmeyi ummuşlardı. Ancak, Spor Sergi'nin dörtte üçü boş kalan sıraları, umduklarının tam tersine, güçsüzlüklerinin bir göstergesi oldu.

★

Bir gövde gösterisi tasarlamışlardı ama

ASTER-İŞ'İN "DAYANIŞMA GECESİ" FİYASKOYLA SONUÇLANDI

● İGD'lilerin bütün çabalarına rağmen, geceye ancak bin kadar kişi katıldı
● Genel Başkan Ayhan Dümen, konuşmasında D.Döküm işçilerine saldırdı
● K. Türkler'in gönderdiği mesaj "Yaşasın Aster-İş, Maden-İş eylem birliği" diye bitiyordu
● Gecede en sık atılan slogan "TKP'ye özgürlük" oldu

İSTANBUL(ÖZEL)
Aster-İş Sendikasının yönetimindeki sahte TKP'lilerin Cumartesi gecesi "Aster-İş'le Dayanışma Gecesi" adı altında düzenledikleri gece tam bir fiyaskoyla sonuçlandı. Spor Sergi Sarayında yapılan geceye, yalnız Maden-İş'e beş bin davetiye verilmesine rağmen ancak bin kadar kişi toplanabilmişti. Gelenlerin çoğunluğu da İGD'liydi.

NİYET BİR GÖVDE GÖSTERİSİ İDİ

Aster-İş'in başındaki revizyonist klik bu geceye büyük önem verdiği ve yoğun bir hazırlık çalışması yürüttüğü bilinmekteydi. İGD'liler ve birçok sendika içindeki revizyonistler, bilet satışını bizzat örgütlediler. Gecenin biletleri İzmit'te İGD tarafından dağıtıldı. Lastik-İş ve İlerici Deri-İş'teki revizyonistler, İzmit'ten arabalarla işçi getirmek için çalıştılar. Ayhan Dümen ve taraftarlarının amacı, bu geceyi bir gövde gösterisi haline getirmekti. Bu gövde gösterisi ile, hem, Maden-İş'in Demir Dökümdeki hezimetinin yarattığı havayı gizlemek, hem de DİSK Yürütme Kurulunun aldığı son askı kararını protesto etmek amaçlanıyordu. Ayrıca, Aster-İş, böyle bir gece ile önümüzdeki dönemde Taşkızak Tersanesinde hızlanacak olan yetki mücadelesi için de güç toplamayı umuyordu.

Ancak bütün bu hazırlıklara rağmen, planlanan gövde gösterisi tam bir fiyaskoyla sonuçlandı.

DEMİR DÖKÜM MÜCADELESİNE SALDIRI VE TÜRKLER'İN MESAJI

Gecenin açış konuşmasını yapan Aster-İş Genel Başkanı Ayhan Dümen, Harb-İş'e çatarak askeri işyerlerinde sendikalarının hızla geliştiğini iddia etti. Ayhan Dümen daha sonra, sözü Maden-İş Sendikasına getirerek Demir Döküm işçilerinin mücadelesine saldırdı. "Bu fabrikada bölücülük yapılmaktadır. Bunu maocu faşistler yapmaktadırlar. Maden-İş'e kalkan eller elbette kırılacaktır" dedi.

Ayhan Dümen'in konuşmasından sonra okunan ilk mesaj, Maden-İş adına Kemal Türkler'in mesajı oldu. Aster-İş'i kardeş sendika olarak niteleyen ve "Yaşasın Aster-İş—Maden-İş'in eylem birliği" diye son bulan mesajda, yine Demir Döküm işçilerine saldırılıyor ve "Maden-İş'e kalkan eller kırılacaktır", "Maden-İş'i yıkmaya kimsenin gücü yetmez" şeklindeki sözler tekrarlanıyordu. Geceye ayrıca Enerji ve tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal da bir mesaj gönderdi. Gece boyunca İGD'lilerin "TKP'ye özgürlük" sloganı attıkları görüldü.

ASTER-İŞ'İN ANKARA'YA KAYMA ÇABALARI FİYASKOYLA SONUÇLANDI

Öte yandan Aster-İş'in son dönemde, Ankara'da bazı örgütlenme çabalarına giriştiği, Harb-İş'e bağlı Askeri işyerlerine el attığı biliniyor. Sahte TKP'nin stratejik önemi olan devlet kuruluşlarına sızma planının bir parçası olarak başlatılan bu girişim, daha ilk ağızda tam bir başarısızlıkla sonuçlandı.

Aster-İş'in Ankara Askeri Dikimevinde, ilk anda kaydettiği beşyüz kadar üyenin büyük çoğunluğunun kısa bir süre sonra, sendikanın gerçek yüzünü anlayarak Aster-İş'e geçmekten vazgeçtikleri, diğer fabrikalarda ise, daha baştan büyük bir tepkiyle karşılandıkları bildiriliyor. Önümüzdeki dönemde, İstanbul Taşkızak Askeri Tersanesinde sendikal mücadelenin yükselmesi bekleniyor.

Semte ek otobüs seferleri koymak suretiyle

İzmir Belediyesinin, Gültepe Belediye grevini kırmaya çalıştığı açıklandı

Gültepe ve Narlıdere Belediyelerinde 450 işçinin 21 gün önce başlattıkları hak grevi başarıyla sürüyor

İZMİR (THA)
Genel-İş Sendikasının, Gültepe Belediyesinde 21 gündür devam etmekte olan grevini, İzmir Belediyesinin bu yöreye otobüs seferleri koyarak kırmaya çalıştığı açıklandı.

Genel-İş Sendikası İzmir 2 nolu Şubesinden yapılan açıklamada Gültepe Belediyesindeki grevin İzmir Belediyesi yöneticilerince etkisiz kılınmak istendiği belirtilerek, CHP İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak'ın emri üzerine 60 bin yurttaşın yaşadığı Gültepe'ye Eshot Genel Müdürlüğünün bir süre önce otobüs seferleri koyduğu, ancak grevlerden hemen sonra sefere konulan otobüs sayısının 12 ye çıkarıldığı açıklandı.

Genel-İş Sendikasının Gültepe ve Narlıdere Belediyelerinde toplam 450 işçiye toplusözleşme farklarının ödenmemesi nedeniyle bir süre önce başlattıkları "hak grevi" başarıyla devam ettiği bildiriliyor.

Gültepe Belediye grevcileri mücadeleyi azimle sürdürüyorlar.

Yurtdışındaki işçilerimizden...

Danimarka'da bir döküm fabrikasında Türkiyeli ve Pakistanlı işçiler birlikte greve çıktılar

● İşçiler ağır çalışma koşulları ve düşük ücreti protesto ediyorlar

DANİMARKA
Kemal KOÇ Bildiriyor
Danimarka'nın Greve-Strand şehrinde bulunan Rıze Demir Döküm Fabrikasında çalışan Türkiyeli ve Pakistanlı işçiler düşük saat ücreti verildiği ve iş şartlarının insanlık dışı olması nedeniyle greve başladılar. Daha önce bu şartların düzelmesini talep etmişler, fakat işveren yabancı oldukları için işçilerin taleplerine red cevabı vermişti.

Yabancı işçiler Danimarkalı işverenin bu haksız tutumunu protesto etmek için greve başladılar. Demir Döküm Fabrikasında yalnız yabancı işçiler çalışıyor. Ağır iş şartları ve düşük ücret yüzünden Danimarkalı işçiler bu fabrikada çalışmıyorlar. Yabancı işçiler grevin uzun süreceğini düşünerek bir lokal açtılar.

Bir işçi temsilcisi şunları söyledi. "Biz yabancı olduğumuz için çok düşük ücret ve ağır iş şartları altında çalıştırılıyoruz. Çalıştığımız makinalar yorucu olduğu için devamlı iş kazası tehlikesi altındayız. Hakkımızı da işveren vermiyor.

"Biz yabancı olduğumuz için işveren bazen iki, bazen üç makinede birden çalıştırıyor. Biz evvelden de işverene isteklerimizi bildirdik. Fakat o bizi hiç bir zaman dinlemek istemedi. Bu sefer bu grevi isteklerimiz yerine getirilinceye kadar sürdürmeye kararlıyız. Başarıya ulaşacağımıza da inanıyoruz."

Grevi yapan işçiler Danimarka'nın Sid sendikasına üyedirler. Türkiyeli ve Pakistanlı işçiler haklarını alana kadar mücadelelerini sürdüreceklerini söylediler. Grevci işçiler, işverenden şunları talep ediyorlar: 1. İş kazalarına karşı önlem alınması, 2. saat ücretlerine en az 3 kron 67 öre zam, 3. Her üç ayda ücretlerin görüşülerek hayat pahalılığına göre ayarlanması, 4. İşçi temsilcisinin kendileri tarafından seçilmesi.

Danimarkalı 400 işçi Türkiyeli bir kadın işçinin çıkışı verilince, direnişe geçtiler

● İşveren kadın işçimizi yeniden işe almak zorunda kaldı

KOPENHAG
Kemal Koç Bildiriyor
Danimarka'nın VİBY şehrinde DANFOSS Fabrikasında işveren lisan ve hesap bilmediği gerekçesiyle Türkiyeli bir kadın işçinin çıkışını verdi.

İşveren Türkiyeli kadın işçiyi işbaşı yaptırırken kendisine hiç birşey sormadan işe almıştı. Gece vardiyasında çalışan Türkiyeli kadın işçinin çıkışı işveren tarafından tebliğ edilince aynı vardiyada çalışan tüm Danimarkalı işçiler direnişe geçerek, işverenin bu haksız tutumunu protesto ettiler.

Gündüz vardiyasında çalışan Danimarkalı işçiler de işi bırakıp direnişe gittiler. Danimarkalı işveren bu durum karşısında Türkiyeli kadın işçiyi ertesi gün tekrar işe aldı.

Fransa'da yabancı işçiler sınır dışı edilmelerin son bulmasını istediler

● Hükümetin düzenlediği Yabancı İşçilerle Diyalog Haftasında Sonacotra grevcileri çeşitli gösteriler düzenlediler

PARİS (ÖZEL)
Fransız Hükümeti Kasım ayının son haftasında "Yabancı İşçilerle dialog" haftası düzenledi. Hafta boyunca televizyon ve radyoda çeşitil siyasi ve kültürel programlar düzenlendi. Birkaç konferans ve açık oturum tertiplendi. Ancak bütün bunlar Fransız Hükümetinin yabancı işçileri ikinci sınıf muamelesi yapan temel politikasını gözlerden gizleyemedi

Yabancı işçiler bu haftaya geniş bir şekilde katılmadılar. Ancak düzenledikleri birkaç aktif kitle gösterisi ile taleplerini ortaya koydular.

SINIRDIŞI EDİLMELER PROTESTO EDİLDİ

Sonacotra bölgesinde yüksek kiraları protesto için uzun zamandan beri mücadele eden "Sonacotra grevcileri", çeşitli milliyetlerden yabancı işçiler bir yürüyüş düzenlediler. Aralarında Türkiyeli işçilerinde bulunduğu yürüyüşçüler kiraların düşürülmesini istediler. Hudut dışı edilmeleri protesto ettiler.

Fransız Hükümetinin dialog haftasını sürdürürken yüzbinlence yabancı işçinin oturma ve çalışma karnelerini uzatmayarak sınırdışı etmeyi planlaması da işçiler arasında tepkilere yol açıyordu.

Türkiyeli bir Sonaçotra grevcisi haftanın ardından şöyle diyordu:

"Baskı ve haksızlıklara karşı tek silah mücadele grevimizin gücü birliğimizden geliyor. Haklarımızı almak için mücadeleye devam etmeliyiz, daha birçok arkadaşı mücadeleye katmalıyız."

Tek Gıda-İş Manisa Şubesi kuruldu

MANİSA(THA)
Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası Ege Bölgesindeki 12. Şubesini Manisa'da açtı. Manisa Tekel Baş Müdürlüğü yanındaki iş hanında açılışı yapılan Tek Gıda-İş12 nolu şubesinin müteşebbis heyet başkanlığına Turan Aybar, Sekreterliğe Ümit Koşan, Mali Sekreterliğe ise Orhan Çakır getirildiler.

TGS ile Anadolu Ajansı arasındaki sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık sonucu kesildi

ANKARA(ANKA)
Türkiye Gazeteciler Sendikası ile Anadolu Ajansı Genel Müdürlüğü arasında bir süredir devam eden 8. dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanarak kesildi.

Anlaşmazlığa Anadolu Ajansı işverenin TGS tarafından talep edilen ücret zamlarını karşılayacak olanaklardan yoksun oluşunu öne sürerek kabul etmemesinin neden olduğu bildirildi.

Bu arada Türkiye Gazeteciler Sendikası yöneticileri yaptıkları açıklamada sendikanın bugüne dek tüm işyerlerinde olduğu gibi Anadolu Ajansında da basın emekçilerinin bütün haklarını alıncaya kadar mücadelelerini sürdüreceklerini belirttiler.

TGS'nin yüksek uzlaşma kurulunda da bir sonuç alamaması halinde Anadolu Ajansı işyerlerinde greve gideceği bildirilmektedir.

Kırmızı Bölge K.Maraş'ta 1

Açığa çıkan ETKO ve elebaşılar

ALİ ÖZTÜRK

Perde gerisindeki elebaşılar kimler?

Kurtuluş Savaşında kanlarını akıtarak işgal ordularını püskürten Millış Nurilerin, Sütçü İmamların ve nice bağımsızlıkçı şehidimizin şehri K.Maraş'ı kim kırmızı bölge ilan ederek Alevi-Sünni bölücülüğü yürütüyor? İşgal orduları gibi kahveleri tarayıp, 81'lik Sabri Dede'yi öldüren, halkın evlerine ve işyerlerine bomba atarak halkı birbirine kışkırtmak isteyen bu karanlık yüzlü çete kimdir? Bu halk düşmanı çetenin ardında kimler var?

Şimdi K.Maraş halkını birbirine düşüren karanlık yüzlü çeteyi ve perde gerisindeki güçleri edindiğimiz bilgilerin ışığında açıklıyoruz.

Perde gerisindeki karanlık güçler kimler?

HASAN BALCI: MHP il yöneticiliği yapan bu şahıs, 1950 yıllarına kadar Köşker Çarşısında köşkerlik yapıyordu. O yıllarda tefeciliğe başlayan Balcı, Pazarcık ve Türkoğlu köylülerini sömürdü. Faiz ve tefecilikle kesesini şişirdikten sonra köşkerliği bırakarak bir küçük çırçır fabrikası kurdu. Menderes faşist diktatörlüğü sırasında DP'li olan Balcı, devlet eliyle Marşal yardımından bol bol yararlanarak gübre karaborsacılığı yaptı. Balcı AP içinde Kadıoğulları gibi toprak ağaları yüzünden yönetici kademelere yükselemiyordu. Pazarcık ovasında yürütülen bağımsızlık ve toprak mücadelesinden ürken Balcı, haksız yere yığdığı serveti koruyabilmek için MHP'yi kurtarıcı olarak görüp bu partiye girdi.

Komandolara bol miktarda yardımlarda bulunan Balcı bir süre sonra MHP İl Yöneticiliğine getirildi. Hasan Balcı, bir taraftan kendi gibi tefeci tüccarları MHP saflarına çekerken, bir yandan da şehirdeki fakir fukara çocuklarını komando olarak örgütlüyordu. Balcı bugün kendisi gibi MHP'li tefeci tüccar olan Faruk Arıkan ile birlikte bir yağ fabrikası sahibi olduğu gibi, Marteks fabrikasının en büyük hissedarlarından biri olarak idare meclisi başkanıdır. Balcı, komandoları bu fabrikada örgütleyip silahlı eğitim yaptırdı ve işçi mücadelelerini bastırabilmek amacıyla, işçi düşmanı MİSK gibi bir sendikayı fabrikada örgütleyip başına da Cemil Tozkoparan gibi azılı bir faşisti getirdi. Balcı, bu arada pamuk aldığı Pazarcık ve Türkoğlu köylüleri arasında da bölücülük körüklemeye çalışıyordu.

MEHMET YUSUF ÖZBAŞ: MHP Kahramanmaraş milletvekilidir. Daha önce K.Maraş'ta avukatlık yaptı. Avukatlık yaptığı dönemde komandoların örgütlenmesine hizmet etti ve suç işlemiş olan komandoların davalarına baktı. Özbaş, fakir fukara çocuklarını türlü vaadlerle toplayıp örgütlemeye ve birçok insanı da türlü hilebazlıklarla devlet dairelerine yerleştirerek MHP saflarını genişletmeye çalıştı. Genel seçimler sırasında Özbaş'ın yazıhanesine patlayıcı madde atıldı. Daha önceden planlandığı belli olan bu patlamadan sonra Özbaş yazıhanesinin camına bir kağıt yazıp asarak, "Ey, Maraşlı mümin, buraya patlayıcı atan kızıl komünistler yarın senin evine ve işyerine de atar. Uyan, uyan da MHP bayrağı altında birleşelim" diye halkı kışkırtmaya çalışmıştı.

FARUK ARIKAN: 1952 yılına kadar Kapalıçarşı'da manifaturacılık yapan bu şahıs, o yıllardan sonra faizciliğe başladı ve köylülri soyarak kesesini kısa zamanda şişirip çırçırcılığa başladı. Belediye seçimlerinde MHP'den il encümen üyesi seçilen Arıkan'ın üyeliği, kardeşi de MSP'den üye seçilince iptal edildi. Bugün Arıkan'ın kendisine ait bir çırçır fabrikası olduğu gibi, yağ fabrikasına da Hasan Balcı ile ortaklık ediyor. Yine Marteks fabrikasının da en büyük hissedarlarından biriyken, ETKO ve TYK adlı gizli örgütler açığa çıkınca Hasan Balcı ile birlikte ayrıldılar. Faruk Arıkan'ın son günlerde şehirdeki komandolarla gizli toplantılar tertipledikleri ve Hasan Balcı ile birlikte çek karşılığında komandolara silah sağladıkları biliniyor. Gene Arıkan, şehirde kıpırdanacak halleri olmayan komandoları harekete geçirmek için Adliyenin karşısındaki apartmanına ÜLKÜ-BİR ve POL-BİR gibi MHP yanlısı dernekleri yerleştirdi.

HACI AHMET PAKDİL: Diğer adıyla Dayızade Hacı Mehmet Ağa olarak bilinen bir toprak ağasıdır. Elindeki hazine topraklarını koruyabilmek ve Pazarcık köylülerine gözdağı verebilmek için Türkeş'le silahlı komandolarını çiftliğine davet etti. Pakdil, bu davette Türkeş ve komandolarına 8 koyun keserek çiftliğinde ağırladı.

Açığa çıkarılıyor

Kontrgerilla ve MHP, K.Maraş'ı kırmızı bölge ilan ederek halka düzenli saldırılarını sürdürürlerken, 1 Nisan gecesi birkaç yurtsever polisin gayreti ile birlikte ETKO ve YTK adlı gizli faşist örgütler açığa çıkarıldı. Mühürü ile birlikte açığa çıkarılan bu gizli faşist örgütlerin elebaşılığını MHP Milletvekili M.Yusuf Özbaş'ın oğlu stajyer avukat Edip Özbaş, Ali Haydar Yangın, Muhittin İlhan, Büyük Ülkü Derneği Başkanı Ahmet Bağcı ve Lütfü Kirişçi gibi MHP'nin Maraş'taki komandolarının yürüttüğü açıklandı. Şahin Boru gibi 14 yaşındaki yoksul aile çocukları mahkemeye çıkarılırken, MHP'nin elebaşılarına dokunulmadı. 14 yaşındaki Şahin Boru, 17.4.1978 tarihinde K.Maraş Ağır Ceza Mahkemesinde verdiği ifadesinde, "Biz her ne kadar bu ve benzeri olayları inandığımız dava için yapıyorsak da aslında yaşımız icabı paraya olan ihtiyaçlarımızdan dolayı çeşitli zamanlarda bu başkan durumundaki şahıslardan para alırız. Aldığımız bu paranın olaylardaki etkisi saklanamaz" diyor. Bir diğer yoksul aile çocuğu İsmet Çalışır'ın 18.4.1978 günü polisteki ifadesinde söylediği sözler bu gizli örgütleri kimin beslediğini açıklıyor:

"Dernek başkanlarımızla işbirliği halinde olan birtakım şahıslar daha var ki, bunlar da dernek başkanlarına çeşitli para temin ederler. Bu şahıslar, MİSK Bölge Başkanlığına bağlı Cemil Tozkoparan ve Maraş'taki zenginlerle diyalog kurarak derneğimiz faaliyetlerini yürütmesi için para temin ederler". ETKO ve TTK adındaki gizli faşist örgütün kullandığı Şahin Boru, polisteki ifadesinde de, "Biz aslında bomba attığımız kişileri veya evlerini bilmeyiz. Biz sadece bize verilen emri yerine getiririz" derken, diğer yandan da kandırılmış çocukların gözü yaşlı ana ve babaları Adliyenin önünde M.Yusuf Özbaş'ın yakasına yapışıyor, böylece gizli faşist örgütleri kimin kurduğunu da ele veriyorlardı.

Devamı var

HOLLANDA MUHABİRİMİZ NİYAZİ TERZİ PPRC (İLERİCİ RADİKAL PARTİ) ESKİ MİLLETVEKİLİ BAYAN DİLİA VAN DER HEEM İLE GÖRÜŞTÜ

TÜRKİYE HALKINA KARŞI SUÇ İŞLEYEN MHP'LİLERE HOLLANDA HÜKÜMETİ İLTİCA HAKKI VERMEZ

Bayan Dilia Van Der Heem, Hollanda'da İlerici Radikal Partinin (PPR) eski bir milletvekilidir. İlerici Radikal Parti ise, yurtsever, anti-faşist bir partidir. Parti aynı zamanda Sovyet sosyal-emperyalizmine de karşıdır.

- MHP, ençok işçi çocuklarının öğrenim gördüğü okullarda faaliyet gösteriyor
- Türkiye halkı, Türkeş ve MHP'ye karşı verdiği mücadelede yalnız değildir
- Hollanda halkı da MHP'li faşistlerin eylemlerine karşı çıkıyor

NİYAZİ TERZİ: Sayın Dilia Van Der Heem bildiğiniz gibi, MHP faşistleri uzun süredir Hollanda'da faaliyet gösteriyorlar. MHP'li faşistlere karşı sizde parlementoda mücadele verdiniz. Bu mücadeleniz devam ediyor. Bize MHP'nin Hollanda'daki faaliyetlerinden söz eder misiniz?

DİLİA VAN DER HEEM: MHP'nin en fazla kültür alanında, konuk işçilerin çocuklarının öğrenim gördüğü okullarda, faaliyet gösterdiğini biliyorsunuz. Hollanda hükümeti dil güçlükleri nedeniyle bu okullarda verilen dersleri iyi izleyemiyor. Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin tayin ettiği görevliler bu okullarda Türkçe ders veriyorlar. Hükümetimiz bu öğretmenlere veya tercümanlara, onların Türkiye halkının gelenek ve göreneklerine uygun olarak verdikleri sanılan eğitime bağlı. Bu öğretmenlerin arasında iyi bir ayrım yapabilmek gerçekten güç. Türkçe bilmediğimiz için bu eğitim görevlilerinin siyasi ve ideolojik düşünceleri üzerine bir değerlendirme yapabilmek kolay değil.

NİYAZİ TERZİ: Sayın Dilia Van Der Heem, Hollanda'da faşist faaliyetler kanunlarla yasaklanmış durumda. Hollanda Hükümeti ve parlamento faşistlere karşı ne gibi önlemler alıyor. Siz bu meseleyi partiniz aracılığı ile parlementoya getirmeyi düşünüyor musunuz?

DİLİA VAN DER HEEM: Faşist faaliyetler yasaklanabilir. Fakat tüm faşist faaliyetler açık bir şekilde görülemiyor. Hollanda'daki siyasi partiler arasında tartışma konusu olan mesele, hangi faaliyetlerin faşist, hangi faaliyetlerin ise faşizm yönünde gelişen faaliyetler olduğudur. Hollanda'daki siyasi partiler, meseleye belli bir hoşgörüyle bakıyorlar. Faaliyetin faşizme doğru gidişi açıkça belirlendikten sonra, meseleye el atılmak isteniyor. Geçtiğimiz 60 yıl içinde yalnız iki kez bu mesele Parlementoya getirildi. Birisi Hollandalı bir faşist parti için, diğeri de Fas'lıların Faşist Migalo Hareketi için. Meseleyi Parlementoya getiren partiler de PPR (İlerici Radikal Parti) ve PSP (Pasifist Sosyalist Parti) idi. PPR ve PSP bu meselede diğer partilerin resmen uyuduğu görüşündeler. Hükümet te bu konuda bir şey yapmıyor Eğer elimizde Türkeş ve MHP Faşistlerinin Türkiye'de, Federal Almanya ve Hollanda'daki faaliyetleri hakkında yeni bilgiler olsa, fırsatı kaçırmayıp Parlementoya bir soru önergesi vererek MHP Faşistleri üzerine araştırma açılmasını isteyeceğiz.

NİYAZİ TERZİ: Türkeş'in Türkiye'de köşeye sıkışmasıyla, MHP'li faşistler de Federal Almanya'ya kaçıp siyasi sığınma hakkı istemeye başladılar. Bir kısmı da Hollanda'da siyasi sığınma hakkı almak için başvurdu. Bunlara karşı Hollanda hükümetinin tutumu ne olmalıdır?

DİLİA VAN DER HEEM: Hollanda hükümetinin böyle bir başvuru veya başvurular dizisi karşısında, siyasi sığınma isteklerini iyi bir şekilde araştıracağını sanıyorum. Bu başvuruların kabul edileceğini sanmıyorum. Hollanda hükümeti sabotaj, cinayet, bombalama, suikast gibi ağır suçları siyasi iltica için neden olarak kabul etmeyecektir. Bunlar Türkiye halkına karşı işlenmiş ve cezalandırılması gereken suçlardır.

Bu kanun kaçaklarına sığınma hakkı tanınması demek, onların bu suçları Hollanda'da da işlemelerine izin vermek demek olur. Onlar burada da Türkiyeli işçilerin arasına girip, kargaşalık çıkaracak, bölücülük yapacak, muhtemelen cinayetler işlemeye devam edeceklerdir.

NİYAZİ TERZİ: Hollanda halkı 2. Dünya Savaşında Hitler faşizminin istilasına uğradı. Hitler'in ordularına karşı mücadele etti. Hollandalılar faşizmi kendi deneylerinden de tanıyorlar. Türkeş'in MHP faşistlerine karşı Hollanda halkı nasıl bir tepki gösteriyor?

DİLİA VAN DER HEEM: Gerçekten de halkımız Hitler faşizmine karşı mücadele etti. Bu olgu halkımızın faşizmin yüzünü iyi tanımasının da bir nedenidir. Halkımızın çoğunluğu, Türkeş'in ve MHP faşistlerinin faaliyetlerini çok iyi biliyor. Türkeş faşistleri Hollanda daki faşist gruplar tarafından destek görüyor. Hollanda Halk Birliği denilen faşist parti, Türk faşistleri yoluyla Türkiye'li işçiler arasında propaganda yapıyor. Yani Türkiyeli işçiler her iki milletten faşistlerin yoğun bir propagandası altında.

Ülkemizin birçok kentlerinde halk kendi örgütleri vasıtasıyla faşistlerin toplantılarını engellemeye çalıştı. Bu örgütler faşist propagandayı geniş bir ölçüde engellemeyi, bu toplantıların önüne geçmeyi başardılar. Ayrıca siyasi partiler de Türk faşistlerinin ülkemizdeki faaliyetlerine karşı çıkıyor ve MHP faşistlerinin Türkiyeli işçileri bölme, parçalama çalışmalarına karşı mücadele ediyorlar.

Birçok nedenlerle MHP faşistlerine karşı mücadelenin Türkiye ve Hollanda halklarının menfaatlerine uygun düştüğü açık seçik bellidir.

NİYAZİ TERZİ: Gazetemiz aracılığı ile Türkiye'de ve gurbette yaşayan yurttaşlarımıza bir şeyler söylemek ister misiniz?

DİLİA VAN DER HEEM: Ülkesinde faşizme karşı mücadele veren Türkiye halkının diğer ülkelerde de, örneğin Hollanda'da faşizme karşı mücadele eden halkların bulunduğunu bilmesi bence çok önemli. Türkiye halkı Türkeş ve MHP'ye karşı verdiği mücadelede yalnız değil. Başka ülkelerde de Türkiye halkının bu mücadelesini destekliyor. Bunun bilinmesi, halkınızın mücadeleyi sürdürmesine de katkıda bulunur. Ülkenizdeki faşist hareketin yenilgiye uğrayacağına eminiz.

NİYAZİ TERZİ: Sayın Dilia Van Der Heem size çok teşekkür ederiz.

DİLİA VAN DER HEEM: Ben de sizlere çok teşekkür ederim. Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

PRP (Radikallerin Siyasi Partisi) eski milletvekili bayan Dilia Van Der Heam ve Ken ML Merkez Komitesi Üyesi, dışilişkiler bürosu başkanı Ab Kools sorularımızı cevaplarken.

BAROLAR BİRLİĞİ: "İnsan hakları düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne dayanır"

ANKARA(THA)

Türkiye Barolar Birliği, insan haklarını ve demokrasiyi geriletmek isteyenlere karşı insanlık onurunu koruyacak yasaların çıkartılmasını istedi.

İnsan Hakları Günü dolayısıyla Barolar Birliği'nce yayınlanan bildiride şöyle denildi:

"Çağımızda insan hakları, insanların özgür bir düşünce içinde ifade ve örgütlenme özgürlüğüne sahip olmasını içermektedir."

Barolar Birliği Yönetim kurulu ayrıca, 1961 Anayasa'sını kısıtlayan hükümlerin de kaldırılması gerektiğini bildirdi.

ECEVIT'İN WALDHEİM'E MESAJI

Öte yandan Başbakan Bülent Ecevit, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinin BM tarafından kabulünün 30. yıldönümü dolayısıyla BM. Genel Sekreteri Kurt Waldheim'e gönderdiği mesajda "eşitlik ve adalete dayalı bir dünyada insan hakları ve temel özgürlüklere saygının daha iyi sağlanacağına kuvvetle inanıyoruz" dedi.

Ecevit'in Waldheim'e gönderdiği mesajda şu görüşlere yer verildi: "Türkiye, kanunların üstünlüğü, insan kişiliğinin korunması ve insan hakları ile temel özgürlüklerin geliştirilmesi ilkelerine dayalı siyasal sistemi çerçevesinde, BM'nin insan hakları konusundaki tüm faaliyetlerini daima desteklemiştir. Hükümetinin ileride bu konuda BM'ce sürdürülecek her türlü yapıcı çalışmayı destekleyeceğinden emin olmanızı dilerim."

Gazetemize yollanan provokasyon mektubunu açıklıyoruz

- "TİM Özel haberleşme ve Anlaşma İhtarnamesi" başlığı ile gönderilen mektupta, gazetemizin "TİM" ile gizli ilişki içinde olduğu iddia ediliyor "

ANKARA (ÖZEL)

Gazetemizin Ankara Bürosuna gönderilen "T.İ.M. Özel Haberleşme ve Anlaşma İhtarnamesi" başlığı altındaki mektupla gazetemizin "T.İ.M." adı verilen örgütle gizli ilişki içinde olduğu iddia ediliyor. Örgüt Yönetim Kurulu adına "İhsan Kabakçı" imzasını taşıyan mektupta, "Sosyal-faşistleri cezalandırırsanız sizinle işbirliği yaparız" derek, gazetemiz ve devrimciler saldırı olaylarına karıştırılmak isteniyor. Mektup, revizyonistlerin amaçlarına uygun olarak, devrimcilerin saldırgan gruplarla işbirliği yaptığını yayıyor.

"565 Karar Numarası"yla yazıldığı ileri sürülen mektupta şöyle deniyor:

Sayın Aydınlık gurubu Sosyal Faşizme karşı savaş açmış olduğunuz halde Bazende esas davanıza ihanet ettiğiniz apaçık ortadadır. Yayınlarınızı biraz daha dikkatli devam ettirirseniz memnun oluruz. Savaşımız . Ne Amerika Ne Rusya Bütün emperyalizme karşıdır. bundan böyle Sizinle daima beraber olacağız . Bizi çok iyi tanıyorsunuz ama yeteri kadar değil yeteri kadar tanımanız için Sosyal Faşizmin ve sahte T.K.Pye karşı Tam bir örgütle karşı olmanız lazım . Bizimle birlikte eylem birliği yaparsanız Birbirimizi daha iyi anlarız .

T.İ.M. Özel Haberleşme ve anlaşma İhtarnamesi.

KARAR No: 565

KONU: Bize yakın bir fraksiyona tebligattır.
SUÇ: Bize çok yakın olduğu halde hâlâ bizimle anlaşmamasıdır.

Sayın Aydınlık grubu, sosyal-faşizme karşı savaş açmış olduğunuz halde bazende esas davanıza ihanet ettiğiniz apaçık ortadadır. Yayınlarınızı biraz daha dikkatli devam ettirirseniz memnun oluruz. Savaşımız. Ne Ameika Ne Rusya. Bütün emperyalizme karşıdır. Bundan böyle sizinle daima beraber olacağız. Bizi çok iyi tanıyorsunuz ama yeteri kadar değil yeteri kadar tanımanız için sosyal-faşizmin ve sahte TKP'ye karşı tam bir örgütle karşı olmanız lazım. Bizimle birlikte eylem birliği yaparsanız birbirimizi daha iyi anlarız.

ŞARTLARIMIZ ŞUNLARDIR:
a. Bütün yayınlarınızda açıkça sosyal-faşizme karşı son derece direneceksiniz.
b. Yayınlarınızda herhangi bir hadiseden dolayı ismi geçen sosyal-faşistleri Marksizme ihanetle suçlayacaksınız.
c. ABD'ye ve SSCB'ye gelmişi ve geleceğiyle son derece tenkit edeceksiniz.
d. Gönderdiğimiz bültenleri eksiksiz yayınlayacaksınız.
e. Bizde size karşılık olarak çok önemli belgeler göndereceğiz.
f. Geçenlerde ortak bir toplantıda alınan kararlardaki eksikleri giderin.
g. Haberleşme için seçilen yerin derhal değiştirilsin (sakıncalı yerdir)
h. 16. sayılı karar yeniden incelensin daha sonra yürürlüğe girsin.
ı. Yönetmeliğin 3'ncü maddesi ortama göre ayarlansın.
j. Eylemlerde Marksizme ihanet eden her türlü fraksiyon ve karşıt devrimciler cezalandırılacaktır.

T.İ.M. Örgütü Yönetim Kurulu adına
İHSAN KABAKÇI

BASINDAN SEÇMELER

Hüsamettin Çelebi Açık Oturumu anlatıyor

Hüsamettin Çelebi, 11 Aralık 1978 günlü Günaydın'da "Türkiye'de Anarşi" Açık Oturumunu anlatıyor. Çelebi, yazısında şunları belirtiyor:

"Cumartesi günü, dört gazeteci, Ankara'da düzenlenen açık oturumda "Türkiye'de anarşi" konusunu tartıştık. Bu üzerinde çok konuşulmuş olan bir konuydu. O nedenle hiç söylenmemiş sözler söylenilmesi elbette beklenemezdi. Bu yazının konusu da o toplantıda söylenenler değildir. Toplantıda hiç bir "Nahoş" olay çıkmamasının bizi çok sevindirdiğini belirtmek istiyoruz.

"Açık oturum bir sinemada, binlerce dinleyici önünde düzenlenmişti. Sinemanın üç katı dolmuştu. İki saat süren konuşmanın ilk turu bittikten sonra, konuşmacılara yüzden fazla soru kağıdı geldi. Anlaşıldı ki, dinleyiciler arasında, solun Çin paralelinde bulunanları yanında, Moskova pralelinde olanları da vardır. Hatta sağın MHP kanadı yandaşları bulunmaktadır. Büyük çoğunluğu genç insanlardan oluşan bu binlerce insan, konuşmalar boyunca olduğu gibi, soru yazar ve cevabını dinlerken de tam bir uygar insan tavrı içinde oldu. Onayladıkları sözleri alkışladılar, ama katılmadıkları doğru sanmadıkları sözler karşısında hiç bir tepki göstermediler.

"Oysa konuşmacılar olarak endişeli idik. Halk önünde konuşacağımızı öğrenen dostlarımızdan uyarılar almıştık. Bazıları açıkça gitmememizi telkin etmiş, bazıları da aynı şeyin imasında bulunmuştu. Konuya ilgi duyduklarını bildiğimiz bazıları ise, "Keşke şu işim olmasaydı" biçiminde konuşmuş, gelemeyeceklerini bildirmişlerdi. Aynı dostlar Cumartesi akşamı peşpeşe telefon ettiler. "Nasıl geçti?" sorusunu merakla sordular. "Çok iyi geçti" cevabımıza şaşıranlar bile çıktı.

"Korku toplumumuzu bu kadar etkilemiş... Güvensizlik duygusu bu kadar yaygınlaşmış... Genellikle genç insanlardan oluşacak kalabalıkların önündeki bir tartışmanın olaylarla kesileceği anlayışı bu kadar yerleşmiş... Cumartesi toplantısı, aksine bir örnek verildiği için önem kazandı. Görevli emniyet mensupları, dinleyiciler ve düzenleyiciler, bu yönden kutlanmayı hak ettiler."

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kadirli Kaymakamı ve Adalet Bakanı

Doğan Yurdakul

"Türkiye'de Anarşi" konulu açık oturuma mesaj gönderen Bakanlardan biri Adalet Bakanı Mehmet Can'dı.

Mesajında şöyle diyordu:

"Kamuoyu oluşturmada basının küçümsenmeyecek bir payı vardır. Bu nedenle anarşi konulu açık oturumun olumlu yönde sonuçlanacağı umuduyla çalışmalarınızda başarılar dilerim."

Bir an için tereddüt ettik. Bu mesaj, gerçekten Adalet Bakanı Mehmet Can'dan mı geliyordu, yoksa Kadirli Kaymakamı Mehmet Can'dan mı?

Tereddüt etmekte de haklıydık. Çünkü Türkiye siyasetinde adını duyurmuş iki Mehmet Can vardı.

1978 yılında adını Adalet Bakanı olarak duyurmuş Mehmet Can'ı biz duyulmadık bir olayın yaratıcısı olarak tanıyoruz. Yargıtay kanalıyla gazete toplattırmanın ilk örneğini veren Adalet Bakanı olarak.

Bu Mehmet Can'ın adının karıştığı ve Türkiye Hukuk Tarihine kara bir sayfa olarak geçecek olay şöyle:

Aydınlık gazetesi 10 Temmuz'da Kontrgerilla yayınına başlıyor.

Okuyucularımız hatırlayacaklar, yayın başlar başlamaz eski Jandarma Genel Komutanı Şahap Yardımoğlu, İstanbul Cumhuriyet Savcılığına telgrafla bir "emirname" gönderiyor. Aydınlık gazetesinin yayınlanmış ve "yayınlanacak" olan nüshalarının toplatılmasını "emrediyor."

Savcılık bu telgraf üzerine "Emredersiniz komutanım" diyor ve gazetemizin 10, 11, 12, 13 Temmuz tarihli nüshalarının toplatılması için Sulh Ceza Mahkemesinden karar alıyor.

Ayın 14'üne gelince Sulh Ceza "artık yeter" diyor ve savcılığın 14 Temmuz tarihli Aydınlık'ın toplatılması talebini reddediyor.

Bunun üzerine savcı kararın bozulması için bir üst mahkeme olan Asliye Ceza'ya gidiyor. Ama Asliye Ceza da talebi red ediyor.

İşte bu noktada Mehmet Can'ın Adalet Bakanlığı devreye giriyor ve Asliye Cezanın kararının bozulması için Yargıtay 9. Dairesine başvuruluyor.

Hani şu, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kararlarını onaylamak için MC tarafından kurulan 9. Daireye.

9. Daire, Aydınlık'ın toplatılmasını reddeden Asliye Ceza kararını hiç düşünmeden bozuyor. Asliye Ceza da bu karara uyuyor.

Böylece 14 Temmuz tarihli Aydınlık'ın yayınlanmasından tam 5 ay sonra toplatılmasına karar verilmiş oluyor.

Adalet Bakanı Mehmet Can aracılığıyla.

Eskiden tanıdığımız bir de 1962 yılının Kadirli Kaymakamı Mehmet Can var.

Kadirli'nin toprak ağalarına karşı mücadele etmiş. O yılların demokrasi savaşının ön saflarındayer almış.

Çiçeği burnunda bir kaymakamın elinde ne imkan varsa hepsini halkın hizmetine koymaya çalışmış. Yol dememiş, su dememiş, ağalarla dövüşmüş.

Bu mücadele uğruna zamanın iktidarı tarafından Kadirli'den alınıp başka yere sürülmüş ama, halk da onun yaptıklarını unutmamış.

O mücadelenin ardından, "Teneke", "Kadirli'nin Ağaları" romanları yaratılmış.

Bugün koltukta başka bir Mehmet Can oturuyor. Yargıtay yoluyla gazete toplatma gibi eşi görülmemiş uygulamalar yaratan bir Mehmet Can.

Biz anarşi açık oturumuna mesaj gönderen Mehmet Can'ı, koltukta oturan Mehmet Can'ın içinde yaşayan Kadirli Kaymakamı olarak görüyoruz.

Türkiye Macaristan İkinci Dönem Ticaret görüşmeleri başladı

ANKARA (THA)

Türkiye ile Macaristan arasında 12 Kasım 1974'de yapılan bir anlaşmaya göre kurulan karma komitenin 2. dönem çalışmaları dün Ticaret Bakanlığında başladı.

Macaristan Dış Ticaret Bakan Yardımcısı İstvan Torok ile Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Genel Sekreteri Turgut Çarıklı başkanlığındaki heyetlerin iki ülke arasındaki karşılıklı ticaretin geliştirilmesi, ekonomik ve ticari işbirliği konuları üzerinde duracağı bildirildi.

Macaristan ve Türkiye heyetleri arasındaki görüşmelerde, Macaristan'a ihraç edilmek istenen tütün, bakliyat, narenciye, kuru meyveler, pamuk ipliği, tekstil mamulleri, seramik eşya, inşaat malzemeleri gibi mamullerin ihraç imkanlarının ele alınacağı öğrenildi. Ayrıca görüşmeler sırasında Macaristan'dan kimyevi maddeler, demir-çelik mamulleri, dökme demir, elektrikli makine ve cihazlar ile fotoğraf ve fotoğraf malzemeleri gibi maddelerin ithal edilmesi konusu da görüşülecek.

Bu arada Türkiye Macaristan'dan ihracatın serbest döviz esasına göre yapılmasını istedi.

İki heyet arasındaki görüşmeler bugün imzalanacak bir protokolle sona erecek.

Dev-Genç: "Faşistlerin eğitime uzanan kirli elleri gün geçtikçe uzuyor"

ISTANBUL (ÖZEL)

Dev-Genç Genel Sekreteri Bülent Forta ile Marmara Dev-Genç Genel Başkanı Timur Semerci ortaklaşa yaptıkları açıklamada "Necdet Bulut'u öldürenlerin Beşiktaş Mimarlık Yüksek Okulunu yeniden bombaladıklarını ve faşist saldırıların eğitime uzanan kirli ellerinin gün geçtikçe uzadığını" belirttiler.

Yapılan açıklamada Ecevit hükümetinin "yeni baskı tasarıları" ve "Üniversiteler Yasası" ile öğretim kurumlarındaki anti-faşist güçleri sindirmeye çalıştığı belirtilerek, İstanbul'daki Yıldız Mühendislik, Mimarlık Akademisi'nin kapatılması ve İTÜ'ye jandarma kışlası kurulması kınandı.

sanat ★ edebiyat

Çin'de düzenlenen halk şarkıları şenliğinde

DÖRTLÜ ÇETENİN HALK MÜZİĞİNİ HOR GÖREN ANLAYIŞI MAHKUM EDİLDİ

Geçtiğimiz ay içinde Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pekin'de büyük bir halk şarkıları şenliği düzenlendi. Bir ay süren şenliğe Çin'de yaşayan onaltı milliyetten iki yüz kadar halk müziği şarkıcısı katıldı.

Son on yılı aşkın bir zamandır, başta Çiang Çing olmak üzere Dörtlü Çete ve takipçileri, halk müziğinin "bayağı" bir sanat biçimi olduğunu, "çağın nabız atışlarını yansıtmadığını" ileri sürüyor ve halk şarkılarını hor gören bir anlayışı hakim kılmaya çalışıyorlardı. Özellikle halk yığınları tarafından sevilen birçok halk şarkıcısı bastırılmış ve cezalandırılmıştı.

Geçen ay düzenlenen halk şarkıları şenliğinde, yetenek ve ustalıklarıyla ün kazanmış birçok halk şarkıcısı yeniden Pekin sahnesine çıktı. Sundukları ürünler ve ortaya koydukları görüşlerle, Dörtlü Çetenin halk yığınlarından kopuk, bir avuç seçkine hitap eden burjuva müzik anlayışını bir kere daha mahkum ettiler. Çinli halk şarkıcıları, halk müziğinin geniş yığınlarca dinlen, söylenen yaygın bir sanat biçimi olduğunu; kitlelerin yarattığı halk şarkıları aracılığıyla insanların sevinçlerini öfkelerini, sevgilerini, nefretlerini dile getirdiklerini; ayrıca günümüzde yaratılan çeşitli halk şarkılarında Çin'in sosyalist devrim ve sosyalist inşasının yansıtıldığını belirttiler.

Şenlikte, on dokuz yaşındaki Uygur kız şarkıcı Tilipair akordiyon eşliğinde düzgün ve duru sesiyle Uygur milliyetinin coşkun ve açıkyürekli karakterini ustaca dile getirdi.

Şanghay Konservatuvarında okuyan Tibetli kız şarkıcı Yangzung lirik sesiyle okuduğu Tibet halk şarkılarıyla engin Tibet Yaylasını dinleyicilerin yüreğine taşıdı.

Çin'in güneybatısındaki çok milliyetli Yunnan eyaleti sanatçılarından olan Huang Hung, değişik milliyetlerin ilginç halk şarkılarını sundu. Yeni sözler ekleyerek düzenlediği eski bir halk şarkısıyla, Dörtlü Çeteyi ince ve keskin bir mizah duyarlılığıyla eleştirdi.

Çin'in en tanınmış opera şarkıcılarından Guo Lan-ying, bu şenlikte Mao Zedung ve Çu En-lay'ı anan şarkılar, Kuzey Şensi eyaletinden türküler ve daha önce oynadığı operalardan ünlü aryalar söyledi. Çin'in geleneksel tiyatro sanatının özelliklerini birleştiren kendine özgü benzersiz üslubuyla Guo Lan-ying, bu son halk şarkıları şenliğinde de, ses zenginliğiyle duygu derinliğini kaynaştıran Çin halk şarkıcılığının özelliklerini başarıyla sergiledi.

Halk şarkıları şenliği, çok sayıda tanınmış sanatçıyı bir araya getirdi ve onların birbirlerinden öğrenmelerini sağladı. Şenliğe katılanlar, Çu En-lay'ın müzik ve dansı devrimci, ulusal ve yaygın kılma konusundaki görüşlerini akıldan çıkarmaksızın, Çin ulusunun sosyalist söz müziğinin nasıl geliştirileceği konusunda ortak bir anlayışa vardılar. Ulusal söyleyiş tarzıyla, halk müziği tarzıyla yetişmiş şarkıcılar, yabancı söz müziğinin değerli ve yararlı yanlarını kendi sanat düzeylerini yükseltmek üzere incelemeli ve yaratıcı bir biçimde özümlemelidirler. Aynı zamanda, Batı eğitimi görmüş sanatçılar da, ulusal söyleyiş tarzlarını, halk müziğinin tarzlarını öğrenmeli, kendi söyleyiş tarzlarına ulusal bir nitelik kazandırmalı ve böylece işçilerin, köylülerin ve askerlerin daha iyi anlayacağı ve daha çok seveceği bir tarz yaratmalıdırlar.

Amatör sanat kuramcılığımız

NECATİ GÜNGÖR

Galiba, dünyada en kolay, en sorumsuz yargılamalar yaptığımız konulardan biri de sanat. En ucuzuna harcadığımız insanlar ise, sanatçılar. . . Hem de ne adına? Kimin adına bu yargılamalar, harcamalar? İşçi sınıfı adına, "halkımız" adına.

Yaşar Kemal, ülkemizin, adını dünyaya duyurmuş yazarlarından biri. Yazdığı kitapları ayaklarının altına koysa, başı göklere değil ama rahat rahat tavana değer. Bakın ne diyor Yaşar Kemal:

"Ben sanata kural koymaktan korkarım." Niyedir korkusu, kimden korkmaktadır ünlü yazarımız? Sanırım şu ya da bu kişiden değil, dogmatizm, fanatizm gibi hastalık türlerine yakalanmaktan korkar. . . Yerden göğe haklı bir korku! Ve ancak sanat denilen yaratıcılığa, gırtlağına dek batmış bir insanın duyabileceği bir korkudur bu!

Yine, karanlık insanların dünyasına beşyüz mumluk ampuller tutmuş ve bizlere tanıtmış bir sanatçı olan Kerim Korcan diyor ki: "Lenin Tolstoy'u beğenmiyordu ama, hiç bir zaman ona konuda vermedi." Ömrünü her türden insanlar arasında geçirmiş; insanları tanımak yolunda saçlarını ağartmış ve yazdığı kitaplarla edebiyat tarihine bir köşe taşı gibi yerleşmiş bir kimse olarak, "amatör sanat kurumcılarımızdan" dert yanmak için söylüyor bunu Korcan. Lenin'in vermediği konuyu bizim "amatör"lerden almak, zoruna gidiyor yazar kişinin. . .

Şu isyan tümcesini de Fakir Baykurt söylüyor, yanılmıyorsam: "Bari yazacağımız kalemin markasını da söyleyin olsun bitsin bu iş. . ."

Demirtaş Ceyhun ise, bir yazısında şu düşünceyi getiriyor: "Lenin'in edebiyata ağır görevler yüklediği çağda, sinema bugünkü kadar gelişmemişti, televizyon denilen araç da henüz bilinmiyordu." Yani kitleleri daha çabuk ve daha etkin olarak evleme geçirecek araçlar dururken edebiyatın, omuzlarına "Sınıfları bilinçlendirme ve eyleme geçirme" görevinin yüklenmesi, hiç de çağa uygun bir işbölümü olmaz diyor Ceyhun. Bunu söyleyen kimse, edebiyatın pratiğinden kuramcılığına varmış bir insan. Her zaman kulak vermek durumundayız bu konudaki sözlerine.

Bu ünlü dört yazarımızın sözlerinden şöyle bir sonuca varabilir miyiz?

Edebiyata önceden kural konulmaz; çağın koşullarını bilmeden ona işlev yüklemek yanlış olur; edebiyat kendisiyle birlikte kuramını da yaratır.

Yani önceden bir takım kalıplar dökeceğiz, sonra "sanatçı" diye "vasfettiğimiz dilber" çıkıp bizim kalıplarımız içine "özgür" olarak sanatını dökecektir! İşte bu konuda, kural niteliğinde bir söz söyleyebiliriz rahatlıkla: Olmaz böyle bir şey. Dünya edebiyatında klâsizme karşı romantizm, romantizme karşı natüralizm birer tepki olarak doğmuşlar. Hepsi de, bir önceki okulun koyduğu kalıpları aşarak doğmuş ve kendini kabul ettirmiş. Kurallar, değişen toplum yapısı ve insan bilinciyle çelişkiye düşünce, diyalektik olarak eskimiş olur. Ortaya çıkan yeni koşullar, veni kurallar gereksinir ve getirir. Şimdi düşünelim: Dünyadaki insanlar arasında yalnızca sağlıklı ve üstün olanları anlatmaya değer gören ilkel bir akımı yeniden diriltmeye kalksak, bu çağda bizi ciddiye alan olur mu? Olmaz. (1831'de Hugo, "Notre-Dame'ın Kamburu" ile yıkmış bu kuralları. Çağın dışına itmiş.) Peki biz, sanatla ilgili hiç bir sıfatımız olmadığı halde, getirdiğimiz kuralların hangi toplumsal koşullardan çıktığını bilmeden günümüz için yaşayıp yaşamadığı konusunda asla kuşku etmeden, sanatçılarımıza nasıl sınırlar çizebileceğiz? Dünyada romantizmin öncülüğünü yapmış olan Hugo, önceden oturup birtakım kalıplar mı düşündü yazacağı kitaplar için? Hiç sanmıyorum. Romantizmin çehresi ortaya konulan yapıtlarla çizilmiştir.

Biz istediğimiz kadar "devrimci edebiyat" şöyle olur, böyle olur diye kesin sözler atalım ortaya; bu sözler doğrultusunda yapıt verebilen kimseler yoksa, sözlerimiz havaya yumruk atmaktan öteye gitmez. Ancak belki, devrimci edebiyatın nasıl olması gerektiği konusunda genel sözler söyleyebiliriz. Bunun da ayrıntısını dokuyacak olan yine sanatçılardır, yazarlardır. Yazarları, bizim verdiğimiz konuları bizim koyduğumuz kurallar içinde işleyen robatlar olarak görme alışkanlığı nereden geliyor? Sosyalist felsefeye uygun bir tavır mıdır, bu alışkanlığımız? Doğrusu düşünmeye değer.

Bir de şu var: Devrimci de olsa, yazar, toplumsal hastalıklara reçete yazan bir tabip değildir.

Ortaya konulmuş romanları, hikâyeleri yargılarken, "iyi yazılmış ama, çözüm yolu göstermiyor," diyenleredir bu sözümüz. Yazar kimdir, yazar nedir ki, toplumsal hastalıklara iyileşme yolu gösterebilsin? Her şeyden önce, yazarın boyunu aşan bir konudur bu. Çözüm yolu göstermek! Devrimi yapmak yani! Düşünebiliyor musunuz bu yaklaşımla ele alınca kaç yapıtın çöp sepetini boylayacağını?

Bütün bu sözlerimizden, devrimci edebiyatın başıboş üretileceği anlamı çıkarılmamalı elbet. Sosyalist düşünceyi benimsemiş bir yazar, her şeyden önce maddeci bir tarih anlayışına sahiptir. Yazgıcı ve umutsuz değildir, olamaz. Kural budur. Sömürüden yana değil, sömürüye karşıdır. . . İnsanlığın gelişmesine köstek vuran, üretim araçlarının özel mülkiyetçiliğine karşıdır. . Bir yazarı ya da yapıtı değerlendirirken elimizde böylesine evrensel ölçüler bulundurmalıyız. Kısacası ölçümüz, günün siyaseti yerine, çağın bilimi olmalıdır. Çünkü siyasetler değişir, edebiyatsa kalıcılık kaygısı gütmek zorundadır. Bu kaygıyı güden edebiyat, günün siyasal isteklerine göre kendini ayarlamak durumunda değildir. Günün isteklerine göre sanattan çok, "şablon" yaratılabilinir ancak. Ve bu şablonu, bugün yutturabiliriz belki sanat diye ama yarın?

Sanat ve edebiyat konusunda kuralcılık edeceksek, en az Yaşar Kemal'in korkusunu duymak zorundayız, onun kadar sanata bulaşmamış olsak bile.

Cüneyt Ayral için "Şiirler ve Fotoğraflar" konulu bir gece düzenleniyor

Fotoğraf sanatçısı ve ozan Cüneyt Ayral için 25 Aralık günü, Harbiye Şehir Tiyatrosunda "Şiirler ve Fotoğraflar" konulu bir gece düzenlenmektedir. İFSAK Başkanı Mehmet Bayhan tarafından sunulacak olan bu gecede Cüneyt Ayral, kendi çektiği slaydları gösterecek ve şiirlerini okuyacaktır. Ayral'ın okuyacağı şiirler şunlardır: "Kesit", "Bekleyiş", "Aksevdanın Akışkanlığı Üzerine" ve "İstanbul"u Gezerken Söylenmiş Şiirler"

Şiir çalışmalarına bundan on yıl kadar önce başladığını ve fotoğraf sanatıyla da dört yıldan beri ilgilendiğini belirten Cüneyt Ayral, kendisi için düzenlenen gece ile ilgili olarak da şunları söylemiştir: "Bugün edebiyat dergileri belli grupların elindedir, yayınevleriyse, şiir kitabı yayımlamayı çok seyrek gündeme almaktadırlar. Özellikle genç kuşak ozanlarının kitap yayımlama olanağı gittikçe ortadan kalkmakta. Dergiler ve kitap aracılığıyla kitleye ulaşma yolunun tıkanıklığını gidermek için, bir kitle örgütü olan İFSAK böyle bir geceyi, benim adıma düzenlemiş bulunmaktadır. Genç ozanlar için böyle geceler düzenlenmesi, sanırım bundan sonra ilgi görecek bir konudur."

Ayral'ın 1974'te yayımlanmış "Başkaldırma" adlı bir de şiir kitabı bulunmaktadır.

Cüneyt Ayral'ın sözkonusu gece de okuyacağı şiirlerden birini aşağıda sunuyoruz.

DENGE

Cüneyt Ayral

Il Duçe!
En İmparator giysileriyle
bir düğün çelengini andıran
ölüsü Franko'nun.

Katillere önderlik etmiş,
köşebaşı bebelerinin ellerine
bilye, çatapat yerine
makinalı tüfek vermiş,
kelinden artanı
üst dudağıyla delikleri arasına
burnunun yerleştirmiş

Mein Kampf
yani Adolf.

Elinde tabancası
son kurşununda ölen Allende'nin ülkesinden
Neruda'yı süren
Pinoşe.

Ya da hiçbirisi değildir de bunların
doğamız içindeki denge,
bu dengesiz tahtaravallinin
kir pas içinde toprağa yapışık yanındaki
kendini bilmez, satmaktan usanmadığımız
emeğimizdir.

Necati Tosuner'in "Sancı...Sancı" romanının ikinci basımı yapıldı

Bu yılın Türk Dil Kurumu Roman Ödülünü alan ve birinci basımı kısa zamanda tükenen, Necati Tosuner'in "Sancı. . . Sancı" adlı romanının geçtiğimiz günlerde ikinci basımı yapılmıştır.

Daha önce yayımladığı hikâye kitaplarıyla edebiyatımızda kendine özgü bir yer edinen Necati Tosuner'in ilk romanı olmaktadır. "Sancı. . . Sancı". Bilindiği gibi yazar bu romanda, Almanya'da yaşayan insanlarımıza değişik bir bakışla yaklaşmakta ve sakat bir Türk'le, Alman bir kadının ilişkilerini eksen alıp öteki insanlarımızı fon olarak kullanmaktadır.

7den 70e spor... 7den 70e spor...

1980 Olimpiyatlarına katılacak olan Amatör Milli Takımı aday kadrosu dün kampa girdi

İSTANBUL

1980 Moskova Olimpiyatlarında Avusturya ile yapacağı karşılaşmaya hazırlanan Amatör Milli Futbol Takımımız dün akşam İstanbul Mersinli Ahmet spor tesislerinde kampa girdi.

Dört gün sürecek olan kampta takım çalıştırıcılığını Teknik Direktör Sabri Kiraz ve Nihat Atacan yapacak.

Futbol Federasyonunca kadroya çağırılan Herta Berlinli İlyas sakatlığı nedeniyle kampa katılamayacağını bildirdi.

Futbol Federasyonu İlyas'ın yerine kadroya Manisasporlu Semih'i çağırdı.

Kampa giren aday kadroda şu Futbolcular bulunuyor.

Arif (Güneşspor, Sinan (Eskişehirspor), Mehmet (G.antepspor), Mustafa 1, Mustafa 2 (Adanaspor): Hayrettin (İstanbulspor), Süleyman (Beşiktaş), Zeki (Batı Berlin Türkspor), Peyami (Berlin Zehlendorf), Cumhur (Berlin Yeşilyurt), Tunç (Berlin Atalayspor), Melih (Göztepe), Erol (Düzcespor), İsmet (Ankara Muhafızgücü), Ersen (İzmir Denizgücü), Aykut (Sakaryaspor), Oğuz (Sarıyer), Ümit (Meysu Yenişehir), Hayrettin (Konya Karagücü), Çetin (Lüleburgazspor), Yaşar (Sakarya Yıldırımspor).

Futbol Federasyonu ayrıca Eskişehirsporlu Burhan'a Türkiye kupası nedeniyle izin verdi.

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili

Fikret Ünlü, Sedat Simavi Vakfı ödülünü kazanan Özdamar'ı kutladı

ANKARA(AA)

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Fikret Ünlü, Sedat Simavi vakfı ödülünü kazanan Türkiye rekortmeni ve Balkan yüksek atlama şampiyonu Ekrem Özdamar'ı bir mesajla kutladı.

Özdamar'ın başarılarının değerlendirilmesini sevinçle karşıladığını ifade eden Ünlü, gençlere çalışma olanakları tanındığı takdirde başarılı sonuçlar elde edileceğine inandığını, bu nedenle kendisine esenlikler dilediğini belirtti.

Ayrıca Fikret Ünlü Sedat Simavi Vakfı Yönetim Kuruluna gönderdiği mesajda vakfın spor ödülünü koymasının çağdaş bir uygulama olduğunu açıkladı. Ünlü mesajında şu ifadelere yer verdi.

"Sedat Simavi vakfının spor ödülünü koyması ve bu yıl da amatör sporun adını duyurmaya çalışan Ekrem Özdamar'a vermesini anlamlı buluyorum.

Bu nedenle Sedat Simavi vakfı yönetim kuruluna ve spor ödülünü değerlendiren kurulu içtenlikle kutluyorum."

Türkiye Kupası, Altıncı Tur karşılaşmaları yarın

ANKARA

Türkiye Kupasında Altıncı tur Birinci etap maçları Çarşamba günü oynanacak.

Bu etapta karşı karşıya gelecek takımlar şöyle:

Fenerbahçe-Eskişehirspor, Adana Demirspor-Beşiktaş, Trabzonspor-Diyarbakırspor, Altay-Sebat Gençlik, Ankaragücü-Kocaelispor, Orduspor-Bandırmaspor, Gaziantepspor-Kırıkkalespor, Bursaspor-Bandırma Etispor

Karşılaşmaların rövanşı 4 Şubat Çarşamba günü yapılacak.

YAŞLILAR LİGİ UYGULAMASI NİSAN AYINDA ANKARA'DA BAŞLAYACAK

Futbol Federasyonu Eğitim Müdürü Teoman Yamanlar "Yaşlılar ligi" ile ilgili çalışmaların son aşamaya geldiğini uygulamanın Nisan ayında Ankara'da başlayacağını bildirdi.

Yamanlar futbolu bırakmış, bazı nedenler yüzünden sahadan uzak kalmış yaşlılara, spor yaptırmak amacıyla düzenlenen lig uygulamasının Ankara'da olumlu geçtiği takdirde Türkiye çapında yaygınlaştırılacağını açıkladı.

Eğitim Müdürü Yamanlar bu konuda sunları söyledi.

"Yaşlılar ligi maçlarına 40 yaşın üzerinde önce spor yapmış daha sonra bazı nedenlerle sahalardan uzak kalmış herkes katılabilecek. Bu maçları haftada iki kez lig maçlarından önce 30'ar dakikalık devreler halinde yaptıracağız. Bu suretle futbolu bırakmış kişileri hem sağlığına kavuşturacak ve daha hareketli olmalarını sağlayacağız. Ankara Bölge Müdürlüğü nezdindeki çalışmalarımız sonucunda saha konusunu çözümledik. Uygulama cazip görülürse tüm Türkiye'de yaygın haline getirilecek.'

Basketbolda geçen hafta

TOFAŞ-SAS, ECZACIBAŞI'NI 93-90 YENEREK BİRİNCİ SIRAYA YÜKSELDİ

Aykut Töleğen

Geçtiğimiz hafta yapılan deplasmanlı basketbol ligi maçlarında, hiç yenilmeden liderliğini sürdüren Eczacıbaşı Tofaş-SAS'a yenilerek ikinci sıraya düştü. Böylece liderlik koltuğu uzun haftalardan sonra ilk defa değişmiş oldu.

Eczacıbaşı-Tofaş-SAS karşılaşması aynı zamanda basketbol liginde hiç yenilgi almayan iki takımı karşı karşıya getirmesi açısından önemliydi. Bu nedenle maç büyük çekişme içinde geçti. Oyunun ilk yarısında ev sahibi Tofaş-SAS rakibine oranla daha iyi oynadı. Nitekim devre 50-39 Tofaş-SAS lehine kapandı.

İkinci yarıda Eczacıbaşı'nın en önemli adamlarından Efe ve Necati beş faul alarak oyun dışı kalınca Tofaş-SAS daha da rahatladı. Buna rağmen Eczacıbaşı maça asıldı ve aradaki farkı üçe indirdi. Ancak karşılaşmayı 93-90 kaybetmekten kurtulamadı.

Deplasmanlı basketbol liginin önemli maçında Tofaş-SAS, Eczacıbaşı'nı 93/90 yenmeyi başardı. Resimde Tofaş-SAS'lı oyuncu Eczacıbaşı defansı arasında şut atarken

Ligin üçüncü sırasında bulunan Ankara'nın başarılı takımı Ziraat Fakültesi Fenerbahçe'ye son saniyelerde atılan basketlerle 76-74 yenildi.

Büyük çekişme ve heyecan içinde geçen karşılaşmanın ilk dakikalarında Fenerbahçe önde idi. Daha sonra Ziraat toparlanarak oyuna ağırlığını koydu. Ziraat ilk yarıyı 45-41 önde kapadı.

İkinci yarıda her iki takım da başa baş mücadele verdi. Bir ara Fenerbahçe beraberliği yakaladıysa da Ziraat Ercüment'in uzaktan attığı şutlarla dengeyi kendi lehine bozdu. Ziraat bir ara 72-69 öne geçti. Bu dakikalardan sonra Fenerbahçe Ziraat'ın üst üste hata yapmasından yararlandı ve arayı kapadı. Son saniyelere kadar Ziraat hatalarını tekrarlamakta devam edince Fenerbahçe karşılaşmayı 76-74 önde kapadı.

Şampiyonlukta iddialı takımlardan Beşiktas ise Karşıyaka ile deplasmanda yaptığı karşılaşmayı farklı kaybetti. 99-76

Haftalardır, devamlı olarak puan kaybeden Karşıyaka, Beşiktaş karşısında güzel bir oyun sergiledi. Karşıyaka maçın başında elde ettiği 20 sayılık farkı maç sonuna kadar korumasını bildi.

Ligin orta sıralarının üst tarafında bulunan Efes Pilsen DSİ Spor maçını kolay kazandı. Karşılaşmanın ilk yarısını Efes Pilsen 45-33 önde kapadı.

Haftanın bir diğer karşılaşmasında Galatasaray Şekerspor'a 87-91 yenilerek durumunu daha da kötüleştirdi.

Sarı kırmızılı takım oyunun ilk devresini 44-38 önde kapadı ama Şekerspor'un hırslı ve mücadeleci oyununa ayak uyduramadı.

En alt sıralarda bulunan Taçspor bu hafta da M. Yenişehir'e 102-88 gibi açık farkla yenildi.

DEPLASMANLI BASKETBOL LİGİ PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	B	M	AS	VS	P
TOFAŞ SAS	9	9	0	0	772	669	27
ECZACIBAŞI	9	8	0	1	773	624	25
ZİRAAT FAK.	10	6	0	4	738	756	22
EFES PİLSEN	9	5	2	2	703	651	21
ŞEKERSPOR	10	4	1	5	802	796	19
M.YENİŞEHİR	9	4	1	4	785	749	18
KARŞIYAKA	10	3	1	6	805	819	17
DSİ SPOR	10	3	0	7	762	837	16
GALATASARAY	10	3	0	7	802	878	16
FENERBAHÇE	10	3	0	7	719	843	16
TAÇSPOR	10	2	1	7	805	876	15

1. Türkiye Liginde haftanın görünüşü

Haftalardan beri galibiyet almayan Bursaspor bu hafta Boluspor'u yenmeyi başardı.

BU HAFTA TOPLAM 23 GOL ATILDI

Birinci Türkiye Liginin ilk yarısının bitimine bir hafta kala yapılan maçlarda toplam 23 gol atıldı. Galatasaray, Göztepe karşısında ligin en farklı galibiyetini 6-1'lik bir skorla alırken, Eskişehirspor-Kırıkkale ve Adanaspor-Orduspor karşılaşmalarında da toplam 10 gol atıldı yapılan karşılaşmalarda beraberlikle sonuçlanan maç olmadı. Buna karşılık Trabzonspor, Fenerbahçe Diyarbakırspor, Altay, Galatasaray, Adanaspor, Eskişehirspor, Bursaspor rakiplerini yendiler. Haftanın bir diğer özelliği de hiç bir takımın rakip sahada galibiyet alamaması oldu. Bursaspor da 13 hafta boyunca ilk galibiyetini bu hafta Boluspor karşısında aldı.

14. hafta sonunda Trabzonspor liderliğini sürdürürken, Fenerbahçe de liderin iki puan gerisinde ikinci sıradaki yerini korudu. Haftayı galibiyetle kapatan Galatasaray ve Diyarbakırspor aynı puanla 3. ve 4. sırada yer alırken, Altay'a yenilen Beşiktaş 3.lükten 6. sıraya indi. Altay bu hafta 5. sırada. Rakiplerini 3-2'lik sonuçlarla yenen iki takım Adanaspor ve Eskişehirspor 7 ve 8. sırada yer alırken, Galatasaray'a farklı yenilen Göztepe 9. sıraya düştü. Ligin son sırasında bu hafta ilk galibiyetini almasına rağmen yine Bursaspor bulunuyor.

Adana, İslahiye ve Göle'de...

(Baştarafı 1. Sayfada)

met Ateş ağır yaralandı. Ağır yaralanan Muammer Oğuz hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Mehmet Ateş ise Gaziantep Devlet Hastanesinde tedavi altına alındı. Yetkililer ateş eden iki kişinin kimliklerinin belirlendiğini ve aranmalarına başlandığını açıkladılar.

KARS GÖLE'DE

Göle İlçesinde meydana gelen olaylarda bir kişi öldü. Olaylar üzerine Göle Liseşi Valilik kararı ile 3 gün süreyle kapatıldı.

Dün sabah okula giden bir grup öğrenciye dışardan geldikleri belirtilen başka bir grubun ateş açması sonucu çatışma çıktı. Çıkan çatışmada kimliği tespit edilemeyen 20 yaşında bir genç öldü.

Kaymakam Dündar Tekin yaptığı açıklamada ilçede güvenlik önlemlerinin artırıldığını ve saldırganların bazılarının ormana kaçtığını bu yüzden orman çevresinde aramaların sürdürüldüğünü belirtti.

İSTANBUL'DA

Kartal'da Niyazi Ekinci adında devrimci bir genç ölü olarak bulundu. Cesedi inşaat halindeki bir binada bulunan Ekinci'nin 4 gündür kayıp olduğu bildirildi.

Niyazi Ekinci'nin TİKP taraftarı olduğu belirtildi.

● İstanbul'da önceki gece ve dün sabah çeşitli yerlere patlayıcı madde atıldı. İlk patlama İktisat Fakültesinin balkonunda meydana geldi. İkinci patlama Şehremini'de bulunan Sohbet Kıraathanesinde üçüncü patlama ise bir süre önce bombalanan Beşiktaş Mimarlık Yüksek Okulunda oldu.

Dün sabaha karşı da Cağaloğlu'nda bulunan İran Konsolosluğuna tahrip gücü düşük bir patlayıcı madde atıldı. Daha sonra meydana gelen patlamalar Eyüp'te bulunan bir konfeksiyon dükkanında ve Zeytinburnu'nda bir otomobilde meydana geldi. Patlamalarda geniş hasarlar meydana getirdi.

● Cumartesi günü Dekanlık odasına bomba atılması üzerine toplanan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi okul yönetim kurulu, Fakültede 19 Aralık Salı gününe kadar öğretime ara verilmesini kararlaştırdı.

ESKİŞEHİR'DE

Bir süre önce Porsuk Çayında cesedi bulunan Motor Meslek Lisesi öğrencisi Metin Akgün'ü öldürmekten sanık bir kişi yakalandı.

Eskişehir Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamada Metin Akgün'ü işkence ederek öldürdükten sonra Porsuk Çayına attığı belirlenen sanık tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Açıklamada Metin Akgün'ün Ülkü Ocakları üyesi olduğu ve daha sonra Ülkü Ocaklarından ayrıldığı belirtilerek cinayetin bu sebeple işlendiğinin anlaşıldığı bildirdi.

ANKARA'DA

Antalya'da 6 Aralık günü uğradığı silahlı saldırıda ağır yaralanan TSİP Merkez İlçe Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Çelik Ankara'da tedavi edildiği hastanede dün öldü. Mehmet Çelik'in cenazesinin yarın Antalya'da toprağa verileceği açıklandı.

Öte yandan Mehmet Çelik'in yaralanmasından sonra gözaltına alınan 7 kişi ile ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

● Ankara'da önceki gün cesedi bulunan Hüseyin Polat'ı Türközün'de polis ekiplerinin takip ettiği ve daha sonra Küçükesat Bağlar Mahallesinde vurduğu anlaşıldı. Hüseyin Polat'ın 60 yaşında olduğu ve Türközün'de çıkan olaylarla bir ilişkisi olmadığı belirtildi.

Hüseyin Polat'ın izleyen polislerden altısının dün açığa alındığı açıklandı.

● Ankara'da MHP Altındağ Gençlik Kolları Başkanı Ahmet Türkavcı, Hasköy'deki evinde yapılan arama sonucunda bir silahla yakalandı.

BURSA'DA

Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ne önceki gece saat 03.00 sıralarında atılan ve tahrip gücünün çok yüksek olduğu bildirilen bomba binada büyük hasara yol açtı.

Olay nedeniyle Akademi Başkanlığı tarafından bir gün kapatıldı.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.33 FLANDERLERİN KÖPEĞİ

19.00 ÇOCUK VE HIZLI GELİŞEN ÇAĞ
19.30 BİR KONSER

20.00 BİR KONU BİR KONUK
Jülide Gülizar DPT İktisadi Planlama Dairesi Başkanı Oktay Türel ile 4. beş yıllık kalkınma planını tanıtıcı bir söyleşi yapıyor.
20.30 HABERLER

21.10 BEŞ DAKİKA
Bu programda bazı babaların çocuk eğitimindeki yanlış tutumlarını eleştiren küçük bir oyun yer alıyor.

21.15 KAPALIÇARŞI (1)
Kapalıçarşı kavramı ve Türkiye'deki ilk örnekleri anlatılıyor.

21.45 KADIN VE BALIK
Okyanus'ta kaza geçiren iki kadının bir katro tarafından kurtarılmaları ve bu kotra içindeki serüvenlerini yansıtan bir TV filmi.
23.00 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
09.02 Türkü Defteri
09.40 Çevre Sorunları
10.01 Arkası yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Açıklamalı Türk Halk Müziği
21.00 Kısa Haberler
21.02 Şarkılar
22.00 Kısa Haberler
22.02 T.B.M.M. Saati
22.35 Çeşitli Müzik
23.00 HABERLER
23.40 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
01.00 Program ve kapanış

TRT 2

08.00 Açılış ve program
08.02 Gün başlıyor
09.00 Olayların içinden
09.30 Şarkılar
10.00 Sabah Konseri
11.00 Bağlama Takımından Oyun Havaları
11.40 Türküler geçidi.
12.10 Çeşitli Müzik
12.20 Sağlığımız
13.00 HABERLER
13.30 Olayların içinden
16.05 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
17.00 Konser Saati
18.30 Geleneklerimiz, Göreneklerimiz
19.00 HABERLER
19.30 Türküler
20.15 Hafif Müzik
20.30 Olayların içinden
22.00 Hafif Batı Müziği
22.30 Solistlerden Seçmeler
23.20 HABERLER
23.55 Program ve kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Barok Müzik
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Şan Soloları
12.30 Caz Müziği
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
18.00 Salıdan Salıya
19.00 Senfonik Müzik
23.00 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve kapanış

İran'da ikinci dev gösteri dün yapıldı...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Göstericiler ABD emperyalizmini lanetleyen pankartlar taşıdı. Askeri birliklerin tamamen boşalttığı güzergah üzerinde, kitleler "Bağımsızlık, Bağımsızlık" diyerek ilerledi.

Pazar günkü gösterilerin "barışçı" havasının ortadan kalktığını söyleyen BBC radyosu Tahran muhabiri, kentin güney ve kuzey olmak üzere iki bölgeye ayrıldığını söyledi. Kuzeyde, yabancı elçilikler ve Şah'ın sarayı, çepeçevre asker ve polisle sarılmış; güney ise tamamen halkın denetimi altında. "Öyle bir ırmak ki, kim karşısında dursa, kurumuş yaprak gibi sürüklenir gider" şeklinde bir benzetme yapan Fransa radyosu Tahran muhabiri, bugünkü göstericilerin 1,5 milyon civarında olduğunu söyledi.

Tahran'da halk denizi, "Şeyhad" alanına doğru coşkunca yürüdü. İran imparatorluğunun 2500. kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla dikilen anıt, "Şahın yadigarı" anlamına geliyor. Ancak halk bu alanın adını değiştirerek, buraya "Şeyyad adını takmış. Şeyyad, Şeytan alanı anlamına geliyor.

Gösteriyi helikopterlerle havadan izleyebilen askeri kuvvetler ise, merkezlerine yürüyüşün gidişatı hakkında bilgi vermekten başka bir şey yapamadı.

Dünkü gösterilere, çok sayıda siyah çarşaf giymiş kadının da katıldığı görüldü.

Bu arada üç gündür devam eden grev nedeniyle Tahran havaalanının kapalı olduğu açıklandı. Havaalanının bütün personeli, kitle gösterilerini desteklemek amacıyla işi durdurma kararı almışlardı.

Öte yandan yabancı gazeteciler, Şah'ın ailesi ile birlikte gösterilerin başladığı gün Tahran'ı terkettiğini ve daha güvenlikli gördüğü Basra Körfezi kıyısındaki yazlık sarayına gittiğini bildirdiler.

Paris'te sürgünde bulunan Ayetullah Homeyni'nin kaleme aldığı 17 maddelik bildiri dünkü gösteride kitleye açıklandı ve büyük destek gördü. Bildiri, İran halkının bugünkü taleplerini sıralıyor. İlk maddede Şah rejiminin devrilmesini isteyen bildiri, Muharrem yası sırasında eskiden olduğu gibi dövünmenin yararsız olacağını kaydediyor ve şöyle diyor: "Bu yıl bütün enerjimizi önümüzdeki siyasal görevlere teksif etmeliyiz."

Bildirinin bir başka önemli maddesinde ise devrimcilerin halk hareketi içinde tahribat yaptığı yolundaki söylentiler açıkca yalanlandı.

HOMEYNI: BATI ÜLKELERİNE PETROL SEVKİYATINI KESERİZ

Homeyni Paris'te kendisini ziyarete gelen İranlılarla yaptığı görüşmede, Şah'ı desteklemekten vazgeçmedikleri takdirde, taraftarlarının ABD ve diğer Batılı ülkelere petrol sevkini durduracaklarını belirtti. "İlk ihtarım, yabancı hükümetlere, özellikle de Amerika'yadır" diyen Homeyni, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Eğer bu hükümetler, bütün İran halkının karşı olduğu Şah rejimini desteklemeye devam ederlerse, İran'ın bu ülkelerle imzalamış olduğu bütün anlaşmaları feshedeceğini bilmelidirler."

SAVAK'IN İŞKENCELERİ DEVAM EDİYOR

Uluslararası Af Örgütü'nün, Londra'daki merkezi tarafından yayınlanan bir bildiride, Şah'ın karşı iddialarına rağmen, İran'da siyasi tutuklulara yapılan işkencelerin sürdüğü bildirildi.

Bildiride örgütce 11-24 Kasım tarihleri arasında İran'a gönderilen bir heyetin bulgularına dayanılarak işkenceler sonucu birçok kimsenin öldüğü belirtiliyor.

Uluslararası Af Örgütü'nün bildirisinde, son olaylar sırasında, güvenlik kuvvetlerinin ateş açması sonucu yaralanan birçok kişinin tıbbi bakımlarının engellendiği, hatta bir kısmının polis tarafından hastanelerden zorla alınarak öldürüldükleri kaydedildi.

Öte yandan Avrupa'nın açıklanmayan bir başkentinde toplantı yapan Moskova yanlısı Tudeh Partisi de, bir bildiri yayınladı. Bildiride halk "sükünete" çağrılıyor.

BATI BASINI

Pazartesi günkü Fransız, Alman ve İngiliz gazetelerinin hepsi İran'daki gösterilere büyük yer ayırdı. "Tahran'da insan seli", "İran'da halk denizi Şah'a karşı", "Rıza ne zamana kadar dayanabilecek" şeklinde başlıklar atan demokrat basın, olayı, İran tarihinin en muhteşem gösterisi olarak niteledi.

Bu arada, Şah yanlısı basın, gösterilerin daha uzun zaman sürmemesi gerektiğini iddia etti. İran Halkının coşkun gösterilerini "Korkulu Pazar" diyerek karalamaya çalışan bu çevreler, "Şahın valizlerini toplamasına gerek kalmadı" şeklinde yayın yaptı.

Et fiyatları...

(Baştarafı 1. Sayfada)

çinde bulunan Türkiye'nin de et tüketimine ağırlık vermesi zorunludur. Bir ülkenin yaratabileceği et stokları, gerçekte kalkınmasının itici gücünü oluşturmaktadır. Bunun sağlanması, et ekonomisinin sağlanmasına bağlıdır.

"Türkiye, sayıca zengin, fakat verim bakımından çok düşük hayvan varlığına sahiptir. Bu nedenle yetkililer etkin tedbirler almalı, üretimi hızlandırma yönüne gitmelidir."

ÜRETİM ARTIRILMALI

Nevzat Çetinkol, ülkemizde erken kuzu ve sığır kesimi, zayıf hayvan kesimi ve kaçak kesimler yüzünden hayvancılığın büyük zararlar gördüğüne değinerek, ırk ıslahı ve düzenli besicilikle et üretiminin rahatlıkla artırılabileceğini belirtti. Çetinkol, et üretimini artırıp, fiyatların düşürülerek iç tüketim alanlarının genişletilmesi dururken, dışarıya canlı hayvan ihraç edilmesinin ülke ekonomisine ciddi zararlar vereceğine değinerek, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Adamlar bizden herhalde kart hayvan alacak değil. Gönderecek veterinerini, gelişmeye müsait genç hayvanlarımızı seçip götürecek. Ege bölgesi, Türkiye'nin en önemli hayvancılık merkezlerinden birisidir. Doğu bölgelerinden toplanan ham (beslenmemiş genç) hayvanlar, bölgemizde beslenerek verimli hale getirilir. Rusya'ya ihracatın başlaması halinde ortaya hammadde sıkıntısı çıkacaktır. Besiciler, 5 bin liraya aldığı bir hayvanı 7 bin liraya bulamayacaktır. Bu da et üretimini baltalayacağı gibi, et fiyatlarının aşırı bir şekilde yükselmesine ve dolayısıyla et tüketiminin de daha alt seviyelere düşmesine yol açacaktır.

"Et ihracatı döviz getirmesi bakımından çok iyidir. Ama, ülkemiz için bugün canlı hayvan ihraç etmek gereksiz israftır. Hayvanın değeri, beslendikten sonra artar. Irk ıslahı yapılmalı, üretim artırılmalı. Üretim fazlalığı, et fiyatlarının düşmesine yol açar. Ülke içinde tüketimi artırır. İhracat imkanları da ancak ondan sonra doğar. Yapılacak ihracat da et olarak, ya da beslenmiş hayvan olarak yapılmalıdır."

Alyanak, Ege Belediyeler Birliği Başkanı seçildi

İZMİR (ÖZEL)

Ege Belediyeler Birliği adı ile kurulan örgütün ilk kongresi dün yapıldı. Birlik Başkanlığına İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak seçildi.

Kongreye Ege'nin 270 belediyesinden 149 belediye katıldı. Başkan adaylarından Alyanak 203, Denizli Belediye Başkanı Hasan Gönüllü ise 104 oy aldılar.

Saat 10.00'da başlayan Belediyeler Birliği seçimi yürütülürken Adalet Partisi İzmir İl teşkilatında yapılan bir basın toplantısında AP'li belediyelerin seçimlere katılmayacağı açıklandı. Buna rağmen bazı AP'li belediyelerin ayrıca bağımsız ve MSP'li belediyelerin de birliğe katıldığı görüldü.

Seçimlerden sonra birkaç belediye başkanı bir önerge vererek Gültepe ve Narlıdere belediyelerindeki grevin kaldırılması, işçilerin haklarının ödenmesi için birliğin bakanlık nezdinde girişimde bulunmasınını istediler. Önerge kabul edildi.

YORUM

EGE'NİN ALYANAK'TAN BEKLEDİĞİ

Osman Nuri BÜYÜKER

Ege Belediyeler Birliği'nin kuruluş toplantısı yapıldı. Yerel Yönetim Bakanlığı'nın çevre belediyeleri, bölgelerde merkezileştirme politikasının bir gereği olarak, Ege'deki 270 belediye birleşip, Ege Belediyeler Birliğini oluşturacak. Oluşturulacak bu birlik, üretim ve yönetim açısından ortak girişimlerle, bağlı belediyelerin otobüs, elektrik su gibi büyük sorunlarını çözmeye çalışacak.

Ege deki 270 belediyeden en büyüğü olan İzmir Belediyesi başkanı İhsan Alyanak Birlik başkanlığına adaylığını daha önceden açıklamıştı. Alyanak'ın karşısında Denizli Belediye Başkanı Hasan Gönül de adaylığını koyuyor. Ancak, İzmir Belediyesinin maddi imkanlarının büyük olması yüzünden, parti içinde çeşitli tepkilerin hedefi de olsa, İzmir Belediye Başkanının Birliğe başkan seçilmesine kesin gözüyle bakılıyor.

Bu varsayımdan hareket ederek, Ege'nin çeşitli il ve ilçe temsilcilerinin seçeceği, Ege'yi temsil edecek kişi üzerine birkaç söz söylemekte yarar vardır.

Sözü Alyanak'a getirmek istiyoruz. Giriştiği büyük işlere dayanılarak, Alyanak'ın tarihe geçme özlemi içinde bir kişi olduğundan sık sık söz edilir. Böyle bir özleme diyeceğimiz yok. Ancak, Alyanak'ın CHP içinde güvenilir bir destek bulamaması sonucu zorlandığı, parti dışı güçlerle ittifak konusuna dikkat çekmek gerekir.

Alyanak, Osman Kibar'ın ipliğinin pazara çıktığı bir dönemde Belediye Başkanı seçilmiş, 4 yıl bu görevi sürdürdükten sonra, CHP'li kitlenin parti yönetiminin baskılarına duyduğu tepkilerin genişlediği ve halkın MC'ye karşı öfkesinin zirveye ulaştığı bir dönemde, ikinci kez aday olmuş ve yeniden başkan seçilmiştir. Ne var ki birkaç sendika ve odanın yönetimini elinde tutan Rus beşinci kolu bir avuç sahte TKP'li ilk seçimde olduğu gibi, Alyanak'ın bu başarısının sebebi olarak "kendi desteklerini" göstererek Alyanak'tan diyet taleplerinde bulunmuştur. Bu hükmün etkisinde kalan Alyanak ise, belediye olanaklarını sahte TKP'nin hizmetine sunmuş, Rus beşinci kolunun yönetiminde bulunan örgütlere çeşitli olanaklar sağlamış, IGD'lilere belediye kapılarını açmış, onlara danışmanlığa kadar varan görevler vermiştir. Daha da ötesi, çeşitli kitle örgütlerinin kongrelerinde kürsüye çıkıp, kendisini bu güçlerin seçtirdiğini, en iyi onlarla uyum sağladığını söylemiş ve CHP listelerinin bölünerek, sahte TKP'lilerin bu örgütlerin yönetimini gaspetmesine katkıda bulunmuştur. Bütün bunlar, Alyanak'ın başkan olması için çalışan geniş bir CHP'li kitle ve halk üzerinde olumsuz yönde etkiler yapmıştır.

"Merkezin baskılarına karşı tabanın tepkisini temsil ettiklerini" iddia eden bu güçlerle ittifaktan yana olan geniş bir CHP'li kitle, bugün onların gerçek niyetini sezmekte ve her geçen gün onlardan elini ayağını çekmektedir. Delege seçimlerinin yaklaştığı bu günlerde Alyanak ise, tepesinde dikilen birkaç "ilerlemeci akıl hocası"nın lafına kanıp, yanlış bir hesa[illegible] teğini kazanmak zorunda oldu[illegible] ları unutup, bir avuç beslemeni[illegible] nırım umuduyla Rus Büyükel[illegible] kendisini ziyareti sırasında şu sö[illegible]

"Aydınlanmak için gözümü[illegible] Rusya'ya bakıyor... İzmir'e su [illegible] Sovyetler Birliği'nin elektriğine [illegible]

Oysa Alyanak artık İzmi[illegible] Ege'yi temsil edecek. Alyana[illegible] elektriğinden çok temsil edece[illegible] nini ve desteğini kazanmaya i[illegible] nin halkı, aydınlanmak için d[illegible] dırgan emperyalisti karanlık [illegible] gözünü ve gönlünü bağımsızlık [illegible] Konaktaki Hasan Tahsin anıt[illegible] lunuyor. Alyanak'tan Ege'ni[illegible] Kemeraltının yıkılması, ne köp[illegible] de itfaiye merdivenlerinde can [illegible]

Ege'nin Alyanak'tan en çok istediği ve vazgeçemeyeceği bir şey vardır. O da, kendilerini temsil edecek kişinin ülkemizi emperyalist köleliğe mahkum etmek isteyen Rus beşinci koluna Zeybek işi bir tekme yapıştırmasıdır. İşte ancak bu cesaret gösterildiğinde, Ege'nin tarihine layık önderlik sözkonusu olur.

Yeni Çin Haber Ajansı heyeti İstanbul'a geldi

İSTANBUL (AA)

Anadolu Ajansının resmi konuğu olarak Türkiye'yi ziyaret etmekte olan "Yeni Çin Haber Ajansı" Genel Müdür Vekili Lin Çing-çi başkanlığındaki dört kişilik heyet, dün İzmir'den İstanbul'a geldi.

İstanbul'da kalacakları iki gün içinde şehrin tarihi ve turistik yerlerini gezecek olan heyet, yarın Bursa'ya gidecek ve 15 Aralık'ta da Türkiye'den ayrılacak.

Yeni Çin Haber Ajansı yetkilileri ile Anadolu Ajansı yetkilileri arasında 6 ve 7 Aralık günleri Ankara'da karşılıklı haber alışverişi, basın ve enformasyon ilişkilerinin geliştirilmesi ve fotoğraf aktarılması konularında görüşmeler yapılmıştı.

Kontrgerillaya karşı tepkiler sürüyor

S.BURHAN TOPRAK
Pendik Belediye Başkanı

"Hükümetin gerçekleri açıklamasında yarar var"

Kontrgerilla konusunda Aydınlık'ın yayınlarında açıkladıkları son beş yıl içinde umumi efkarda yaygın bir şüphe halini almıştır. Gerek yetkili ağızlar gerekse basında çıkan yazılar bu şüpheleri kuvvetlendirmiştir. Bir ülke hudutları içinde ideolojik gelişmelerin baskı ve terörle durdurulması veya önlenmesine kalkışılması ilkel metodlardandır. Devletin açık veya kapalı güçleri bu metodlara başvurduğu takdirde topluma huzur yerine huzursuzluk ve güvensizlik getirir. Kanım şu ki herhangi bir ideoloji halka sevgi ile gelişir veya sevgi güçleri ile önlenebilir. Hükümetin tek kelimeyle gerçekleri halka açıklamasında yarar vardır.

Türkiyede anarşi iki türde gelişmektedir. (Aşırı sağ ve sol adı altında)

1- Muayyen noktalardan beslenen planlı ve uzun vadeli hareketler.

2- Bunların etkisinde kalarak imrenti şeklinde eylemlere girişilmektedir. Mevcut ortamın gerginliğinden yararlanarak daha henüz bulug çağına bile ermemiş gençlerin şartlandırılmak suretiyle kontrolsüz eylemlere itilmektedirler. Örneğin, 13,14 yaşlarındaki çocuklara muayyen sloganları ezberleterek, ceplerine para ve silah vererek yapacağı işlemin bilincine sahip olmadan sokağa salıverilmektedirler. Esas tehlikeli olanı bu ve bunun sorumlularıdır.

DÜZELTME

Gazetemizin 28 Kasım 1978 günlü sayısında Karpuzlu Belediye Başkanı Cemal Atila ile Sakarya'dan Avukat Raşit Abasıyanık'ın Kontrgerilla konulu demeçleri başlığın düşmesi sonucu karışık olarak yayınlanmıştır. Özür dileriz.

Sahte TKP'nin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Küba,-Sahte TKP adına yayınlanan ortak bildirinin başlıca konusu Rusya'ya övgü, Çin'e da kara çalmak idi. "Enternasyonalizm" sözcüğünün sık sık yer aldığı bildiride, Kübalı paralı askerlerin Rus uzmanları denetiminde Afrika'da giriştikleri saldırılara ilişkin olarak "Biz bu enternasyonalizme güveniyoruz" denildi.

TKP'nin Sesi radyosu İ.Bilen'in Havana'da Küba Parti ve devlet yöneticileriyle görüştüğünü de haber verdi.

Ankara...

(Baştarafı 1. Sayfada)

maması nedeni ile dün sabah direnişe geçti.

Kasım ayı ücreti, toplu sözleşmeden doğan farklar, ikramiye ve çeşitli sosyal haklarını alamayan işçiler Fen İşleri, Temizlik işçileri, Park ve Bahçeler, Mezarlıklar, Veteriner İşleri, Zabıta, İktisat ve Daire Müdürlüklerinde direnişe geçtiler.

7 bin işçinin dün direnişe başlamaları nedeni ile bir demeç veren Genel-İş Sendikası Genel Sekreteri Ertan Andaş, "Bu hak alma direnişi sonunda doğacaklardan ne üyelerimiz, ne de biz sorumluyuz. Bunun sorumlusu yıllardır Belediyeleri ekonomik bağımsızlığa kavuşturacak Belediye Gelirler Yasasını çıkarmayanlardır" dedi.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ecevit'le Brüksel'de yapılan son NATO toplantılarında alınan kararlar hakkında bilgi vereceği öğrenildi.

Öte yandan AET yetkilileriyle yapılacak görüşmelerde de Türkiye'nin AET'den istediği 8 milyar dolarlık kredi üzerinde durulacak. Ecevit'in Brüksel'de Avrupa Komisyonu Başkanı Roy Jenkins'le görüşeceği bildiriliyor.

13-15 tarihleri arasında Norveç'i ziyaret edecek olan Ecevit buradan Brüksel'e geçecek, 18-20 Aralık arasında İsveç'i 20-21 Aralık tarihlerinde Finlandiya'yı ziyaret edecek ve 22 Aralık'ta Ankara'ya dönecek. Ecevit'e bu gezisinde Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de eşlik ediyor.

KAYIP– Maliye ve Muhasebe Yüksek Okulundan aldığım öğrenci kimlik kartımı, İETT kartımı ve kredi kartımı yitirdim. Hükümsüzdür.
HÜSEYİN HAYRİ ALKAN

Uzun süredir yakalandığı kalp hastalığından kurtulamayarak ölen arkadaşımız

ERDOĞAN MENDEKLİ'yi

yitirdik. Ailesine ve bütün devrimcilere başsağlığı dileriz.

Aydınlık Çalışanları

Sahte...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ikinci sınıf önünde bildiri dağıtan DGB'li öğrenciler bir grup sahte solcunun saldırısına uğradı. Sahte solcuların bu saldırısı okulda tepkiyle karşılandı. DGB'lilerin dağıtırken saldırıya uğradıkları bildiride sahte solcuların polis saldırısına zemin hazırlayan tutumları, forumlarda herkese söz hakkı verilmemesi anlatılarak şöyle deniliyor:

"Arkadaşlar, bizler bugüne kadar faşistlere karşı neden mücadele ettik? Bu kelime hoşumuza gitmediği için mi? Hayır, mücadele ettik, çünkü faşizm en saldırgan emperyaliste uşaklık demektir. Bir avuç toprak ağası ve büyük burjuvanın topluma hakimiyeti demektir. Onların efendilerinden ve kendilerinden başka hiç bir dostu yoktur. İşte bu yüzden kendilerinden başka herkes 'komünist' ve 'düşman'dır. Halkı uşaklığa ve köleliğe ikna etmek mümkün değildir. İşte bu yüzden onlar yanlış ve doğrunun demokrasi ortamında çarpışmasına, farklı fikirlerin özgürce tartışılmasına tahammül edemezler."

Bildiride SBF öğrencilerinin bu düşünceleri benimsemediği için saldırı ve zorbalığa göğüs gerdiği belirtilerek şöyle devam ediliyor:

"Devrimci tutum faşistlerin izlediği karanlık çizginin zıdtıdır. Devrimciler küçük bir azınlığı değil bütün bir halkı temsil ederler. Ne kadar gerici ve yanlış olursa olsun halk içindeki fikirleri ikna yöntemiyle çözmeyi esas alırlar. Yanlış fikirler ortaya çıkmalıdır ki, doğru fikirler onlara karşı mücadele içinde gelişsin ve zafer kazansın. Halk çocuklarının başta faşizm olmak üzere gerici düşüncelere hizmet etmekten hiç bir çıkarı yoktur. İşte devrimciler bu yüzden kendilerine ve fikirlerine güvenirler."

Bildirinin sonunda bütün öğrenciler, öğretim üyeleri ve fakülte çalışanları demokrasi düşmanlığına ve zorbalığa karşı mücadeleye çağrılıyor.

Merkez DGB de saldırıyı protesto etti. Merkez DGB protestosunda, "bu saldırı sahte solcuların 20 Kasımdan bu yana izledikleri öğrenim özgürlüğü ve can güvenliği düşmanı zorbalık çizgisinin devamıdır. SBF'de uygulanan bu sahte solcu çizgi gençlik içinde demokrasiyi özgür tartışma ortamını ortadan kaldırmaya yöneliktir."

CHP Grubu...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yüksek Hakimler Kurulu'na anarşik olayları incelemekle görevli mahkemeler kurması yetkisi verilmesini öngörüyor. Ancak CHP yetkilileri bu mahkemelerin özel mahkemeler olmadığını, Yüksek Hakimler Kurulunun gerekli gördüğü takdirde şiddet olayları ile ilgilenme üzere özel ağır ve asliye ceza mahkemeleri kurması veya meclis mahkemelerden birinin bu konuyla görevlendirilmesi hükmünü getiriyor.

Suç işleyenlerin kendilerini suça teşvik edenler ve suç ortakları konusunda mahkemeye yardımcı olmaları halinde bu kişilere verilecek cezanın azaltılması için hakimlerin takdir hakkını genişleten tasarının da gruba sevkedilebileceği belirtildi.

Türkiye...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Portekiz'in ise deniz kuvvetlerini güçlendirmek istediği ve toplantıda bu alanda yardım yapılmasını isteyeceği ifade ediliyor.

39 yalan ve 1 gerçek

(Baştarafı 1. Sayfada)

zildiler. Başta Sahte TKP'si, ardından Devrimci Sol'u, Halkın Kurtuluşu, TİP, TSİP, Halkın Birliği, Devrimci Halkın Birliği, Devrimci Halkın Yolu, Devrimci Proletarya, Güney, Vatan Partisi, TİKKO, Özgürlük Yolu, Kurtuluş, Proletarya, Apocular, Tekoşin, Emeğin Birliği, Acilciler, Devrimci Kurtuluş, MLSPB, TEP, Kava, SDP, Devrimci Yol vb. (Üstünü lütfen bilenler tamamlasın).

İşte bu otuz dokuz adet fraksiyon, aylardan beri yazıyor, çiziyor, bağırıyor, çağırıyor, derken feryad ediyor, Demir Döküm işçilerinin ayağına dolanıyor, eline yapışıyor, beline sarılıyor, çelme takıyor, yoluna pusu kuruyor, tuzak hazırlıyor, dedikodu yapıyor, iftira yayıyor, bunların hiç biri para etmeyince silaha sopaya sarılıyor.

Niçin? Çünkü Demir Döküm işçileri bu otuz dokuz fraksiyonun buyruğuna uyarak revizyonist beşinci kolun yönettiği Maden-İş'te kalmalıymış.

Sonuç: Demir Döküm işçileri, ellerinin tersiyle bu otuz dokuz kurşun askeri bir kenara itiyor, hepsini üzerinden silkeleyip sınıfın çizgisini izliyor, gerçeğin yolundan yürüyor, Maden-İş'e karşı mücadele bayrağını açıyor ve sosyal-emperyalizmin beşinci kolu Sahte TKP'yi kaderiyle ve otuz dokuz teferruatı ile başbaşa bırakıyor.

Dünyaya devrimci bir gözle bakmayanlar daima kırk adet "fraksiyon" sayar ve devrimcileri, otuz dokuza bir yenik ilan ederler. Ama bunlar bilmezler ki gerçek kırk tane değil, bir tanedir. O da sınıfın gerçeğidir, devrimin gerçeğidir. Ancak sınıfın devrimci yolundan gidenler, işçi sınıfıyla birleşenler, ayakları yere basanlar, gerçekle de birleşirler.

Mesele 39 fraksiyonla birleşmek değil, işçi sınıfıyla ve halkla birleşmektir. Nitekim 39'u birleşmiştir ama gene de işçi sınıfı onları yenmiştir. Devrim yapmanın yolu, fraksiyonlarla uzlaşmalar arayarak ve bu yüzden sınıftan kopmak değil, kitlelerle birleşerek açılır. Fraksiyonların esiri olan iyi niyetli insanları kazanmanın yolu da budur.

Evet onlar otuz dokuz fraksiyondurlar, ama Demir Döküm işçilerini otuz dokuza bölemediler. Onların otuz dokuz koldan yürüttükleri faaliyet, işçileri daha da birleştirdi, birbirine kenetledi, tek bir yürek, tek bir yumruk haline getirdi. Demir Döküm işçilerinin mücadelesi gösterdi ki, bu otuz dokuz fraksiyona karşı mücadele etmeden sınıfı ve halkı birleştirmeye imkan yoktur. Aslında mücadele teke tekti. Bir yanda işçi sınıfı, karşısında da otuz dokuz kılıkta ortaya çıkan revizyonizm, yani sahte solculuk vardı.

Aritmetik olarak bakarsanız 39 sayısı 1'den çoktur. Ama otuz dokuz yalan mı güçlüdür, bir gerçek mi güçlüdür? Bir gerçek, bırakalım otuz dokuzu, otuz dokuz bin yalanı bile her zaman altedecek güçtedir.

Sahte solculuk, yani revizyonizmin 39 fraksiyonu vardır. İşçi sınıfı ise bir tanedir. Sahte solculuk 39 kılığa girdi ama, mücadeleyi otuz dokuza bir kazanamadı. Mücadeleyi işçi sınıfı kazandı. Sayı levhası binsekizyüze sıfır. Evet bir safta 1800 işçi ve karşısında sıfırı tüketmiş olan Maden-İş, yani Sovyet sosyal-emperyalizminin beşinci kolu.

Bazıları bir kahramanın otuz dokuz haraminin hakkından gelmesine ancak efsanelerde rastlanabileceğini düşünürler. Ama o kahraman işçi sınıfı ise, onun zaferi bir efsane değil, her zaman gerçeğin ta kendisidir.

İşçi sınıfı ve halk, nerede mücadeleye atılırsa, otuz dokuz kılığa girerek ayağına dolaşan şeytanı yenecek ve birleşecektir. Akarsuyun pislik tutmaması gibi, emekçilerin harekete geçtiği yerde de şeytanlar yaşayamaz. İnanmayanlar Demir Döküm işçilerinin mücadelesini incelemeli ve işçi sınıfıyla, yani gerçekle birleşmenin yolunu aramalıdır.

Yüksek...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir'i ziyaret ettiler.

ECEVİT'in KONUŞMASI

Ecevit Yüksek Askeri Şura toplantısında yaptığı konuşmada son aylarda bir yandan müttefiklerle ilişkileri geliştirirken bir yandan da bölge ülkeleri ile ekonomik ilişkileri geliştirme yolunda ileri adımlar attıklarını, böylece bölge ve dünya barışına önemli katkıda bulunduklarını söyledi. Ecevit konuşmasında özetle şöyle dedi:

"Meclislerin yüklü bir gündemi bulunmakla birlikte Silahlı Kuvvetlerimizin ivedi gereksinmelerini karşılayacak yasa tasarılarının gecikmesiz görüşülebilmesi için gerekli özeni göstereceğine inanıyorum.

"Bir yandan yeni dış yardımlar sağlamak için gereken çabayı gösterirken bir yandan da Türkiye'nin dengeli bir biçimde dışa açılarak yardımsız yaşayabilir, dış ödeme gücünü artırabilir ve gelişmesini kendi gücüyle hızlandırabilir duruma gelmesi için uğraş vereceğiz.

"Türkiye son aylarda bir yandan müttefikleriyle ilişkilerini daha sağlıklı işler duruma getirirken bir yandan da bölge ülkeleriyle ilişkilerini ve ekonomik işbirliğini geliştirme yolunda önemli adımlar atmıştır. Böylelikle güvenliğini ve ekonomisini güçlendirirken bölge ve dünya barışına da önemli katkıda bulunabileceği anlaşılmıştır."

Başbakan Ecevit'in başkanlığında çalışmalarına başlayan Yüksek Askeri Şura olağanüstü toplantıyı daha sonra Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren'in başkanlığında sürdürdü.

Bugün çalışmaları tamamlayacak olan Olağanüstü Yüksek Askeri Şura toplantısına, Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, Kuvvet komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Ordu Komutanları, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri, Yüksek Askeri Şura üyeleri ve Donanma komutanı da katıldı.

Aydınlık
BAYAŞ / Basın - Yayın A.Ş adına sahibi:
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857 Sok. Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493.

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais, 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 00322-215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D), Lozan

ABONE ÜCRETLERİ:

Yurt içi		Yurt Dışı
90 TL.	(1 Aylık)	30 DM (1 Aylık)
270 TL.	(3 Aylık)	90 DM (3 Aylık)
540 TL.	(6 Aylık)	160 DM (6 Aylık)
1080 TL.	(1 Yıllık)	310 DM (Yıllık)

İLAN TARİFESİ:

2.4.6. sayfalar	(Santimi)	250 lira
3.5.7. sayfalar	(Santimi)	300 lira
Yayın ilanı	(Santimi)	100 lira
" " (Yayın Sayfasında		30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm	(5 Santim)	350 lira
Küçük İlanlar	(Kelimesi)	5 lira

22340 — 263

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

Tümen, 1500 dönüm toprak işliyor ve kendi ihtiyacını karşılayacak kadar tahıl üretiyor

ÇİN HALK KURTULUŞ ORDUSU 196. TÜMENİNDE

Tümenin ilaç atölyesinde genç sağlık görevlileri iğne ampullerinin ağzını kapatıyor.

- İki cep er, dört cep komutan
- Rütbesiz bir ordu
- Komutanların eşleri, tümenin saat fabrikasında çalışıyor
- Tümen hastanesi çevredeki köylülere bakıyor, "yalın ayak doktor" yetiştiriyor

Genç bir Halk Kurtuluş Ordusu askeri sağ elini yana doğru açmış, elindeki kırmızı bayrakla Pekin-Tienzin karayolunu kesmiş, yukarıya kaldırdığı sol elindeki yeşil bayrakla da bizim kavşaktan sapmamızı sağlıyor. Önce bize yol gösteren yeşil askeri cip, ardından da bizim araba sola, iki yanında kavaklar yükselen asfalt yola sapıyor.

Kavakların hemen ardında yemyeşil tarlalar uzanıp gidiyor. "Burası tıpkı bir kömün" diyoruz. Aslında hayret etmemiz çok normal. Çünkü sabah erken saatte Pekin'den Yangçüen'deki 196. Tümeni ziyaret etmek için ayrılmıştık. Kavşağı dönerken de "İşte geldik" demişti, çevirmenlerimiz.

196. Tümenle diğer yerlerde gördüğümüz kömünler arasında aslında tek bir fark vardı: Tarlada çalışanların hepsi yeşil üniforma giymişlerdi. Diğer asker ve komutanlardan farklı olarak paçalarını sıvamışlar, çeltik tarlasına pirinç ekmekle meşguldüler.

196. Tümenin soya sosu ve soya peyniri imalathanesinde peynirin ve sosun tadına bakıyoruz. Sağ başta Tümen Komutan Yardımcısı Gan Yu - çi

İki cep, dört cep

"Tarlada çalışanlar arasında subay var mı?" diye soruyoruz. Çevirmenimiz Gao, tarlada çalışanlara bir göz atıyor. "Evet" diyor, "Bak, şurada çalışanlar subay." Görünüşte aralarında pek bir fark yok.

"Nereden bildin onların subay olduklarını?"

"Kolay. Ceketinde sadece iki göğüs cebi olanlar er, daha aşağıda yanda da iki cebi olanlar subay. Yani cekette iki cep er, dört cep subay. Tabii biz subay da demiyoruz, onlara kadro diyoruz."

"Peki, ya rütbe. Halk Kurtuluş Ordusunda rütbe yok mu?"

"Bizim askeri geleneğimizde rütbe yok. Üç büyük zaferi, yani Japonya'ya Karşı Direnme Savaşını, Kurtuluş Savaşıhı ve Kore Savaşındaki muharebeleri rütbesiz kazandık. Rütbe 1954'te konuldu. 1955-1965 arasındaki dönemde hiç bir fayda getirmedi. Erlerle kadrolar arasındaki farklar arttı. Ordu içindeki uyum bozuldu. Devrimci geleneklerimiz sarsılmaya başladı. Bunun üzerine rütbeyi kaldırdık. Çok da iyi oldu. Ordudaki bütünlüğü artırdık."

Daha sonra 196. Tümende konuştuğumuz komutanlara Batı basınında çıkan, yeniden rütbelerin konulduğu yolundaki haberleri hatırlatarak, işin aslını soruyoruz. "Hayır" diyorlar. Mao'nun sözlerini tekrarlıyarak, "yeniden koymayı da düşünmüyoruz. Buna ihtiyaç da hissetmiyoruz."

Erlerle kadrolara ortak yatakhane

Yatakhaneleri gezerken, erlerle kadroların aynı yerde yattıklarını gördük. Tertimiz geniş odalar. Yüksek tavanlı. Her odada bir manga yatıyor. Manga komutanı da erlerle aynı yerde yatıyor. Takım komutanları da askerlerle aynı odayı paylaşıyor.

Yataklar ikili ranza halinde. Ranzaların etrafında gece yatarken kapatılan perde var.

Yatakhanenin bir köşesi silahlık. Piyade tüfekleri, hafif ve ağır makinalılar. Karşı köşe ise ani bir seferberlik durumunda kullanılacak depo. Depoda her asker ve kadronun birer sırt çantası var. Sırt çantasının içinde üç gün yetecek pirinç, yağ, tuz, konserve ve peksimet. Yemek pişirme kapları vb. de bir kenarda duruyor. Seferberlik emrinden sonra birlik 15 dakika sonra garnizonu terk edebilecek durumda oluyor.

Bunu Türkiye'ye dönüşümüzde bir emekli subaya anlattık. Gözleri hayretle büyüdü: "Peki disiplini nasıl sağlıyorlar? Hem rütbe yok, hem de aynı yerde yatıyorlar" dedi.

Birlik ve disiplin tamamen siyasetle sağlanıyor.

Makinalar tümendeki bütün askerleri doyuracak kadar makarna üretiyor.

Tümendeki bir küçük birliğin terzi ve ayakkabı atölyesinde

Siyasi bir ordu

Siyaset meselesini Tümen Komutan Yardımcısı Gan Yu-çi şöyle anlatıyordu,

"Siyasi ve ideolojik eğitime çok önem veriyoruz. Aynı zamanda askeri eğitim de yaparak savaşma yeteneğimizi yükseltiyoruz. Ordumuz bir siyasi çalışma ekibidir. Köylere ve fabrikalara gidip Marksizm-Leninizmin propagandasını yapıyoruz. Her yıl belli bir süre sanayiyi inşa çalışmalarına katılıyoruz. Komün ve fabrikalarda yerel milislerin eğitimine, onların halk savaşı düşüncesini kavramasına yardımcı oluyoruz. Böyle bir savaş ancak bütün halkın seferber edilmesiyle verilebilir.

"Üretim çalışmalarına da katılıyoruz. Kendi ihtiyaçlarımızın önemli bir kısmını karşılıyoruz. Pirinç, soya fasülyası gibi ürünler yetiştiriyoruz. Soya fasulyasından yağ çıkarıyoruz, peynir yapıyoruz. Garnizon içinde küçük atelye ve fabrikalarımız var.

"Amacımız bütün ülkede üretimin artması, ordunun halka yük olmaması, askerlerin hayat düzeyinin yükseltilmesi.

"Üretim çalışmaları aracılığıyla komutan ve askerlerin ideolojik bilincini yükseltiyor, ordunun halkla kaynaşmasını sağlıyoruz.

"Aynı kaderi paylaştığı, aynı hayatı sürdürdüğü için, aynı siyasete hizmet ettikleri için tümende tam bir birlik var. Sağlam disiplini buna dayanarak gerçekleştiriyoruz."

Komutanların eşleri "Sanat yapıyoruz, dedikodu değil"

196. Tümeni geziyoruz. Güzel bir sergi açılmış. Tümendeki üretim çalışmalarını anlatan resimleri, yetiştirdikleri tarım ürünlerini, imal ettikleri makina parçalarını sergiliyorlar.

Çalar saatler dikkatimizi çekiyor.

"Şimdi onların yapıldığı yerleri gezeceğiz" diyorlar.

Diğer askeri binalara benzeyen tek katlı, uzun bir bina. İçeriden kadın sesleri geliyor. Kapı açılıp içeri girdiğimizde ayağa kalkıp bizi alkışlıyorlar. Bura tümende görevli komutanların eşlerinin çalışması için açılmış bir saat atölyesi Tienzin'deki büyük bir saat fabrikasına bağlı olarak çalışıyor. Fabrika'da üretilen parçalar, burada çalışan 70 kadın tarafından monte ediliyor. Günde 700-1000 saat monte ediyorlar.

Tümenin en yüksek siyasi sorumlusu olan Siyasi Komiserin eşi Li Lanyun da montaj bölümünde çalışıyor.

Atölyenin sorumlusu olan yaşlı bir bayan "Biz' diyor "kollektif emeğe katılarak ülkemize katkıda bulunuyoruz. Bu çalışma içinde eski toplumdan kalma değer yargılarını, düşünceleri değiştiriyoruz."

1500 dönüm toprak işleyen tümen

Tümene ait arazinin çok büyük bir kısmı, atış alanları dışında kalan bütün toprak tarım için kullanılıyor.

Tümenin bulunduğu bölge tuzlu ve sodalı bir toprakmış . Dacay tarım işletmesini örnek alarak askerler ve komutanlar toprağı tarıma elverişli hale getirmişler. Bugün 1.500 dönüm toprak işleniyor. Her yıl bir bölük, tarımsal çalışma yapmakla görevlendiriliyor. Bu bölük esas olarak tarımla uğraşıyor, boş kalan zamanlarında askeri eğitim yapıyor. Ayrıca tümendeki her bölük de boş vaktinde 3.5 dönüm sebze yetiştiriyor. Böylece kendi sebze ihtiyaçlarını tamamen karşılıyor bölükler.

Makinalı tarım yapıldığından bir bölüğün yetiştirdiği pirinç, buğday, soya, ayçiçeği ve yer fıstığı tümenin bu konudaki ihtiyaçlarını karşılıyor.

Şirin şirin atölyeler kurulmuş. Burada soya sosu, sirke, soya peyniri ve içki yapıyorlar.

Soya peyniri atölyesini geziyoruz. Yerler fayans. Büyük çelik kazanlarda mayalandırılıyorlar soya peynirini

Sütlü kahve renginde bir peynir. Üzerine soya sosu dökülerek yeniyor. tadına bakıyoruz. Çok lezzetli.

Ayrıca un değirmeni var. Şehriye ve makarna üretimi de yapılıyor.

Bir dikimevinde askerlerin giyeceği elbiseler üretiliyor. Her askere yılda bir takım yazlık, bir takım kışlık elbise: iki takım iç çamaşırı: bir çift kauçuk ayakkabı, bir çift yazlık bot bir de palto veriliyor. Ayakkabıların onarımı birliklerde yapılıyor.

Diğer atölyelerde ise ayakkabı cilası, araba cilası için pasta, derin kuyu tulumbası, radyo yedek parçaları ve ilaç üretiliyor.

Tümende ayrıca çocuklu olanlar için de bir çocuk yuvası var.

Kulağa saplanan bir igne ile tümenin hastanesinde sağırlar duyar hale getirilmek için tedavi ediliyor.

Ordu halkın hizmetinde

Şimdi tümenin hastanesindeyiz. İki köylü bir doktorun önüne oturmuş muayene oluyorlar. Hastane komutan yardımcısı, "hastanemiz esas olarak askeri ihtiyaçlara cevap veriyor. Ama çevrede oturan halkın sağlık ihtiyaçlarını da karşılıyoruz" diyor.

Askeri sağlık birlikleri çevre köyleri tanıyor, hastalığın önlenmesi için alınacak önlemler, basit sağlık kuralları konusunda propaganda yapıyor. Yalınayak doktorları yetiştiriyor.

Hastanede bir bilimsel araştırma ekibi, çevrede sık görülen hastalıklar ve tedavisi konusunda çalışmalarını sürdürüyor.

Tanşan sanayi bölgesindeki depremde tümen hastanesi bütün mevcuduyla bölgeye ilk yetişen seyyar hastanelerden biri olmuş. Ölmek üzere olan hamile bir kadının doğurmasını sağlamışlar. Resimlerini gösterirken gözleri parlayarak anlatıyorlar olayı.

Ayrıca akupunktur, iğne tedavisi yöntemi ile sağır ve dilsizleri konuşur hale getirmeye çalışıyorlar. Belli oranda konuşmaduyusu olanlarda çok başarılı olduklarını söylüyorlar.

120 yataklı hastanede 120 sağlık görevlisinin çalıştığını anlatıyorlar.

Hastanenin bir bölümünde genç kızlar ilaç ve serum üretmekle meşguller. Bir başka bölümde ise geleneksel Çin ilaçları üretiliyor.

Tümende görevli komutanların eşlerinin çalıştığı saat montaj atölyesi Çalışan kadınlar, "Hem boş zamanımızı değerlendiriyoruz, hem de kollektif ekonomiye katkıda bulunuyoruz" diyorlar.

Mao'nun talimatları doğrultusunda

Komutan yardımcısı Gan Yu-ci, "halkın Çin' ini yaratmamızda Başkan Mao'nun önderlik ettiği, Çin Halk Kurtuluş Ordusunun büyük rolü oldu" diyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Çin Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan sonra Başkan Mao'nun Çin Halk Kurtuluş Ordusu bir savaş birliği olmak yanında, bir çalışma ekibi, bir üretim ekibi, aynı zamanda bir okuldur' talimatına uyduk. Askerler ve komutanlar orduda askeri bilgilerin yanı sıra siyasi çalışma yapıyorlar, bilim ve tekniği öğreniyorlar. Kitleler içinde çalışıyorlar, üretim çalışmasına katılıyorlar.

"Bizim görevimiz sadece anayurdu savunmak, devrimin kazançlarını korumak değil, aynı zamanda her koşul altında halka yardımcı olmak, halka hizmet etmektir. Bizi devrimci ordu yapan da bu geleneklerimizdir."

YARIN: Üç tüfek ve bir kızıl bayrakla kurulan tümen